

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Nečuveno!

Iz Celja, 20. julija. Celjski Sokol namerava obhajati dne 15. avgusta t. l. desetletnico svojega obstanka. S to slavnostjo se ima združiti tudi ustanovitev zveze slovenskih Sokolov. Sokol ni politično društvo, glavni namen mu je uriti in vaditi človeško telo, da zamore v njem bivati zdrava, krepka duša. Nikomur torej ne pride na misel, da bi s proslavo desetletnice obstanka združevali kako politično demonstracijo. Popolnoma v miru, v krogu svojcev, bi praznovali desetletni rojstni dan, v svoji hiši, v »Nar. domu« celjskemu, na popolnoma slovenskih tleh okolice celjske. Še predno je bila slavnost prijavljena pristojnim oblastvom, da, še predno je bil sploh kak oficijalni sklep, da se priredi slavnost, že se je začela gonja na vseh koncih in krajih zoper prireditelje slavnosti. Z vsemi mogočimi sredstvi, z lažmi in obrekovanjem se je pritiskalo na zgorej in — pritiskalo se je. Kakor vselej, zmagala je kaj hitro populčna svojat. Celjskemu Sokolu se je prijavil odlok mestnega urada v Celji od 13. julija t. l. št. 6495, kateri slove dobesedno: »Z ozirom na obče znane tukajšnje razmere in z ozirom na dogodke pri enakih slavnostih v letih 1890, 1897, 1898 in 1899 prepove se z ozirom na javno varnost in blagor prijavljena slavnost v celjskem mestu v vseh točkah, ki se tičejo mestnega okraja. Posebno se še zaukazuje sledeče: 1.) dne 15. avgusta t. l. se ne sme v mestu niti društvena obleka niti narodna znamenja nositi, 2.) vsekako izobešanje zastav je prepovedano. Pod tem »ukazom« je podpisan Gustav Stiger, kateri je ob svoji županski prisegi zaobljubil zastopniku vlade: »nemški značaj mesta Celja hočem varovati, ne da bi se zgodile krivice drugi narodnosti«. Menda ni še izgovoril zadnje besedice od famozne svoje zaobljube, že je isti Gustav Stiger šel podpisat gori omenjeni »ukaz«. Prelomil je očitno svojo besedo, seve ako mu ni beseda: pravica Slovencev toliko, kakor bič Slovencev! Odlok

spominja letnic 1890, 1897, 1898 in 1899. Kdo pa je kalil v teh letih javni red in mir? Mari Slovenci? Sodni akti govore cele knjige in pišejo zgodovino iz napominanih let. Nered — sit venia verbo za počenje celjskega nemčurstva — so napravljali naši najzagriznejši narodni nasprotniki in to ljudje iz najnižjih družabnih slojev, ljudje, katerim je edino pravo ime: sodrga in svojat. Tej sodrgi na ljubo morajo slovenski someščani celjskega mesta opustiti najpriprostejše pravice, dane jim v državnih osnovnih zakonih pravne države Avstrije. Ako naj obvelja to načelo, potem se vse neha, potem je tudi pojem: prava državna le še bridka ironija. Po tem načelu nismo več daleč od onega trenutka, ko se bo nam Slovencec dejalo: in provocirate, ker ste sploh na svetu!

Človek bi se smejal takim izbruham nemškega fanatizma, ko bi ne bila stvar silno resna. Torej zato, ker se ob naših slavnostih nekaterim barabam ravno poljubi razsajati in divjati, zato nam ne bo nobeno razveseljevanje več dovoljeno, zato se niti oblačiti ne smemo tako kakor tem barabam ni všeč, zato niti zastav, bodisi trobojnic, bodisi cesarskih zastav razobešati ne smemo. Iz famoznega odloka mestnega urada celjskega izvira narobe-logika: mestna sodrga celjska razgraja, kali mir in red ob slovenskih slavnostih, zato razveljavimo za Vas Slovence vse pravice, zajamčene vam v državnih zakonih in od vlade potrjenih pravilih vaših društev! Ali se je pa baš zaradi ugotovitve te narobe-logike v imenovanih letih pustilo divjati poulično sodrgo?

Najmlajši Stigerjevi ukaz vzbudil je v nas v prvih trenotkih komične občutke. Nismo ga smatrali resnim in mislili smo: Stiger je pač vrgel nekaj peska v oči nemško-nacionalnim kričačem, ki so mu kakor slaba vest vedno za hrbtom. Druge občutke pa je vzbudil v nas ukrep c. kr. okrajnega glavarstva v Celji od 18. julija 1900 št. 35170, kateri nam diktira: Reševaje vlogo z dne 11. julija 1900 zadevajočo vzpored na dan 15. avgusta t. l.

nameravane desetletnice »celjskega Sokola«, katero vlogo je v zmislu § 3 postave z dne 15. novembra 1876 drž. zak. št. 135 smatrati pač kot prošnjo za tuuradno odobrenje tega vsporeda — prepovem na podlagi citirane postave, z ozirom na javno varnost, mir in red, obdržavanje vseh onih točk vsporeda, katere segajo v tuuradno področje. Izrečno prepoveduje se torej 1. korporativni sprejem došlih društev in gostov na celjskem kolodvoru; 2. korporativni odhod k sv. maši k sv. Jožefu pri Celji, kakor tudi vsako korporativno zbiranje pred cerkvo; 3. skupni izlet na Teharje kakor tudi skupna vrnitev v Celje. Predstoječa prepoved utemeljuje se s tem, da se je glavni del sokolske slavnosti v celjskem mestu glasom tuuradno došle rešitve celjskega magistrata z dne 13. julija t. l. št. 6495, v vseh točkah vsporeda, katere zadevajo mestno okrožje, po vsem prepovedal, in da vsled tega nikakor ne gre, posamezne točke programa, katere prav za prav k slavnosti slišijo, in katere bi se v najbližji okolici celjskega mesta vršile, dovoliti, to tem manj, ker se je, vsled žalostnih izkušenj iz prejšnjih let povodom enakih priredb, z ozirom na tem bolj naraslo razburjenost in nacionalno neslogo med nemškim in slovenskim prebivalstvom v slučaju priredbe zgorej omenjenih točk programa, tudi letos zopet kaljenja javnega miru, reda in varnosti, po pravici bati, kar pa odvrniti, je dolžnost oblasti. Zoper to odredbo zamore se itd. . . C. kr. namestniški svetovalec Attems m. p.

K tej v spakedrani slovenščini pisani »odredbi« za sedaj ne pristavljamo komentara. Osvetljuje pač celjske razmere. Državna oblast je čakala ukrepa celjskega magistrata, da se zamore ravnati po njem. Zdaj se pač več ne čudimo anarhističnim razmeram v Celji. Gorenji odlok c. kr. okrajnega glavarstva pove vse. Slovencev je treba pritisniti pečat brezpravnosti — na čelo!

Liguorijanstvo v cvetju.

Namen posvečuje sredstva! Tega je zuvitskega nauka se drže klerikalci dosledno tako v javnem kakor v zasebnem življenju. Bodi sredstvo še tako grdo, klerikalec ga porabi, da le doseže svoj namen. O tem se je občinstvo prepričalo povodom polemike o razpiti liguorijanski morali.

Ko smo minoli teden omenili, da uči sveti Alfonz de Liguori brezvestnost in dopušča celo krivo prisego, zarohnel je »Slovenec« na nas kakor razkačen »lint-vern«. Posvetil nam je cel listek, v katerem nas je na vse načine smešil in zajedno odločno tajil, da bi se v Liguorijevem delu »Theologia moralis« sploh nahajala tista mesta, na katera smo se mi v svoji notici sklicevali.

»Slovenčev« oduševljenje za Liguorijeve nauke nas seveda ni čisto nič presenetilo, saj so pri »Slovencu« sami Liguorijanci. Presenetila pa nas je predrznost »Slovenčevih« maziljenav, s katero so sploh tajili, da bi se v Liguorijevem delu nahajala tista mesta, na katera smo v svoji notici opozarjali. »Slovenec« nam je očital, da smo citirali strani in poglavja, ki jih v vseh Liguorijevih delih ni, in stavke, ki jih Liguori nikdar zapisal ni. Babato je vpil, da je študiral svetega Alfonza, pa tega kar smo mi natančno po knjigah in straneh označili, nikjer ni našel.

Ta brezstidna lažnjivost »Slovenčevih« doktorjev svetega pisma pa se je to pot slabo obnesla. Namen posvečuje sredstva, ali namen s tem še ni dosežen. V svojem članku »Liguorijanstvo v cvetju« smo »Slovenca« razkrinkali, in ga postavili korenito na laž. Take strahovite blamaže šenklaški poštenjaki že dolgo niso doživeli. Njihova liguorijanska taktika se to pot ni obnesla. Dokazali smo jim z doslovnimi citati iz Liguorijevega dela »Theologia moralis«, da se v njem resnično nahajajo tiste strani in tisti stavki, na katere smo se v prvi notici sklicevali. Dokazali smo

LISTEK.

Sobotno pismo.

Vam, gospod urednik, je pač lahko pisati zdaj temu zdaj onemu sotrudniku: — Napišite mi listek za soboto, prosim!

Vse bolj težko je za nas, provincialne sotrudnike, ki ne pridemo skoro nikamor, in kar vemo, izvemo le iz blaženega tiska. S svojimi očmi vidimo le jasno nebo, čisti zrak, zeleno naravo in pa napihnjeno po-deželno gospódo, katera pa ni tako zanimiva, da bi bilo vredno pisati o njej.

Dá, ko bi bil človek vsaj tako srečen, da bi si bil šel ogledat angleško in avstrijsko brodovje v Trst! Slišali smo pač, da so se angleški mornarji, prostaki in »višji«, izprehajali po Trstu v najrazličnejših, ne prav okusnih uniformah, da, nekateri so celo trdili, da je nekaj vojakov oblečenih kakor pravi harlekini. Videli pa jih nismo, kakor nismo videli raznih dragocenosti, katere so poizgubile dame na plesu ladije »Renown«, niti ne vemo števila zamenjanih klobukov in raznih pozabljenih stvari. To smo izvedeli slučajno iz listov, v katerih so se lastniki pozabljenih, zamenjanih in izgubljenih reči vabili, naj pride vsak po

svoje. Lahko si torej mislimo, da »šampanjec zmešal jim je glavo«. Nekaj tisočakov je pač šlo ob tem plesu in razsvetljavi v zrak, pa kaj zato? Naša država ima tako vsako leto preostanek, angleška pa ni imela letos s hrabrimi Burci prav nobene škode...

Ker človek še ni gledal Angležev, naj bi imel vsaj tisto duhovito pero one podlistkarice v »Edinosti«, ki popisuje svoj »Izlet v Benetke!« Ko sem čital o tistih dveh damah izletnicah, ki nista hoteli vstati raz ležišče, katero je zase kupil drug potnik, vkljub temu, da jima je kazal kontrolni listek, sem si sprva mislil, da sta to bili najbrže dve služkinji, ki sta si šli v Benetke morda iskat službe. Ali služkinje si pač ne domišljujejo, da bi bil vsak njihov korak tako važen, da bi ga bilo treba popisati in — pardon! služkinje niti pisati ne znajo vsaj tako — hm! — duhovito ne! Ker je torej absolutno izključeno, da bi to bili služkinji, moramo si brez dvombe misliti, da sta to dve jako odločni ženski naj-novejše slovenske emancipacije.

Lepo Vas prosim, ta ponos, s katerim se pripoveduje, da je moral priti uslužbenec, da ju je prepodil, in ta ponos, s katerim se pripoveduje, kako se je kar prosto z roko jemala prava pristna kraška krača! To je pač najmodernejše in najnovejši obič v Slo-

venkah, pa bi jim hodil Valenčič na pot s svojo zastarelo »Vzgojo in omiko!«

»Slovenka« je to knjigo raztrgala s tolikim svetim prepričanjem, kakor da hoče z Valenčičevimi pravili vred raztrgati vse klete okove, v katere je uklenil ženstvo ta pijani, brutalni, egoistični moški zarod. »Svoboda, neodvisnost!« — kličejo »voditeljice« ženskega gibanja na Slovenskem. »Proč z moškimi!« — je njih parola, pri tem pa vendarle sanjarijo ponoči in podnevi o »svetih umetnikih«, ki so znali »ubirati« na njihovih »harfah« — »razglašene strune« Kako se vrši to »ubiranje« pa more čitati vsakdo sam v Jelovškovih »Simfonijah«. O, to so pravcati neoklasični bakhanali; Sonja in Vlado igrata prav razkošno svobodne simfonije na svojih harpah. . . . Preverjen sem, da so koncem takega bakhanala strune vselej tako razglašene, da jih je treba — ubirati iznova in iznova. . . .

Naše ženske so torej v svojem boju proti moškemu spolu precej nedosledne. . . . Ali pa se ravnajo po receptu tistega moža, ki je sovražil vino tako, da ga je — uničeval s tem, da ga je — pil neprestano?

Pisateljica feljtona v »Edinosti« baje ne ljubi moških, a — čudno! — vsaka druga beseda je slavospev njenemu »prijatelju«, ki ji je zvest kavalir povsod, v trenutkih,

ko ji prihaja vsled vožnje po morju slabo, — na krovu, kjer sedi — hm! — prav »razkošno«, v silni nesreči, ko se ji je polomil solnčnik itd. Povsod in vedno »prijatelj«, »moj prijatelj!« Dá, dá, brez »prijatelja« ni možno priti ženski niti do Benetek, kaj pa še dalje po Italiji, — recimo prav do — Rima! To priznava pisateljica v »Edinosti« sama, in zategadelj je včasih tako navdušena, da se boji čitatelj vsak hip, da bi še ta dva romarja ne začela »ubirati strun na razglašeni harfi!« — Vidite, to so sadovi naše emancipacije!

Da, naše ženstvo se emancipira in sicer ne polagoma, ampak po bliskovo. Glejte samo »Misterij žene« Zofke Kveder! Če Vam nekatere teh slik obrnejo želodec in razburijo živce, krive niso slike, ampak Vaš slabi želodec in Vaši slabi živci. Če je Vam nekaj črtic tako neumevnih in temnih, kakor je temna noč brez meseca in brez zvezd, krive pač niso črtice, ampak Vaš omejeni duh, ki tega ne more razumeti, kakor ne more razumeti, da je Aleš Ušeničnik poklican za odbornika »Slovenske Matice«. — Ni li na pr. to strašno jasno: »Bakanal krvi«. (Nočem Vam tratiti preveč prostora in začeti za vsako besedo novo vrsto, kakor v originalu). »Krví duš. Ženskíh!« — Ali pa to-le: »Krohóť móči. Móža. Náď žéno.« —

torej, da je „Slovenec“ v sobotnem svojem listku grdo in prav po liguorijanski morali lagal, ko je vse od kraja tajil.

Zdaj seveda ni mogel več tajiti. Priznal je, da je Alfonz Liguori res vse to pisal, kar smo mi citirali. Boj je torej v toliko dognan, da „Slovenec“ priznava pristnost naših citatov, pač pa skuša izpodbiti utis, ki ga morajo napraviti ti citati s tem, da jih hoče na vsak način po svoje raztolmačiti, ter jim tako dati nedolžno lice.

Politični dnevnik pač nima naloge, da bi razpravljalo o tem, kako se morajo spisi katoliškega cerkvenega pisatelja tolmačiti, ali v tem slučaju, ko se gre za moralno teologijo, po kateri bi se glasom ukazov raznih papežev, in tudi Leona XIII. morali ravnati katoliški duhovniki, bi se vendar lotili tega dela, če bi bilo sploh še treba.

Potrebno pa to ni. V naslednjem podajamo točen, po originalni izdaji narejen prevod zadnjič v latinskem jeziku citiranih odstavkov iz Liguorijevega dela. Vsakdo, kdor prečita te odstavke, bo spoznal, da je „Slovenec“ komentiranje prisiljeno, in da uči Liguori resnično vse to, kar smo mu mi očitati. Ta prevod na krivo prisego našajočih se odstavkov se glasi takole:

Prisegati z dvoumnostjo, kadar je pravičen vzrok za to, in če je dvoumnost dovoljena, ni nikako zlo, ker se sme resnica prikriti, in kadar se prikrije brez laži, ne prelomi se prisega. Dvoumnost se lahko zgodi na troje načinov, 1) kadar ima beseda dvojen pomen, n. pr. „vol“ pomeni hoteti in letati, 2) kadar ima stavek dvojen pomen, n. pr. ta knjiga je Petrova, to pomeni, da je ali Peter lastnik knjige ali pa je njen avtor, 3) besede imajo lahko dosloven ali metaferski pomen, n. pr. če bi koga vprašali, če ve to in ono, bi smel reči: „Rečem ne“, to bi pomenjalo: jaz izgovarjam besedo ne, ali odgovarjam ne.

Sme se resnica prikriti s tem, da se prikrije prave misli.

Krivec ali priča, od sodnika nezakonito vprašan, more priseči, da ne ve za zločin, dasiravno ga ve; pri tem si namreč misli, da ne ve za zločin, radi katerega bi mogel biti zaslišan zakonito, ali da ga ne zna povedati. Prav tako, če se priče ne more siliti, da izpove, ali pa če se zdi njej sami, da je zločin brez krivde, ali pa če ve za zločin le skrivaj.

Ako je bil zločin docela skrit, tedaj more, da, mora priča reči, da krivec tega ni zakrivil. Takisto sme govoriti krivec, če ni na razpolago vsaj napol zanesljivega dokaza.

Ako krivec ali kontrahent z dvoumno prisego goljufá, se ga more (pri spovedi!) odvezati, kajti s tako prisego (ki se ne more imenovati kriva) ni grešil proti vzajemni pravici, nego proti zakonski in proti pokorščini, katero je dolžan sodniku, katerega ukaz, da izpove resnico, je le mimogredoč, in traja le dotlej, dokler sodnik izprašuje.

Krivec, vprašan zakonito, more, tajiti krivdo tudi s prisego, ako bi mu vzrastla iz izpovedi teška škoda.

Ti stavki, lepo Vas prosim, kako so jedrnat! In ravno v tisti črtici dalje: „Orgije noči. Noči spola. Žene in moža“. In koncem zopet nedosežno: „Bakanal pekla Pekla duš. Naših“.

Berite zaporedoma ta „Misterij“ in navrh še Jelovškove „Simfonije“, in če boste mogli potem obedovati ali večerjati s slastjo, ste junak!

Dá, dá, uboge naše ženske so res revne sužnje, in če jih ta knjiga ne reši iz suženjstva, če ta knjiga ne povzdigne „ženo nad moža“, če ta knjiga ne odpravi vseh zakonov, kjer so možje pijanci, in če ta knjiga ne zabrani... kopo otrok — potem mora ženstvo naše obupati nad vsakim poskusom. No, obupamo ne, dokler imamo še take prvoboriteljice, kakoršna je gdč. Zofka.

Tudi „Študentke“ v „Slovenki“ Vam kažejo, kakova bodi emancipiranka, in ako Vi pravite, da je boljše pahniti ženstvo v praksičansko sužnost, nego pomagati mu do take emancipacije, ste tiran, ste nazadnjak, ste sovražnik ženskega gibanja in napredka. Lepo Vas prosim: Študentka na univerzi, kateri mečejo razni ljubimci denar v obraz, tista študentka na univerzi, ki tako lepo modruje in „kaže osle modremu nebu“, („Slovenka“ IV. zvezek str. 123) ali Vam taka študentka nič ne imponuje? Ali si ne želite tudi Vi takih hčerá, ki bi po-

Revež, ki je skril imetek, ki mu je potreben za vzdrževanje, more sodniku odgovoriti, da nima ničesar. Prav tako priča, ki je skril imetek brez inventarja, ako ni dolžan iz tega imetka plačati upnikom, more odgovoriti sodniku, da ni skril ničesar, misleč pri tem le na imetek, s katerim bi moral plačati upnike.

Za svoje mnenje, da se uči v teh odstavkih navadno hudodelstvo, kriva prisega, pa imamo še klasično pričo. To je sodišče v Stetinu na Nemškem. Pred tem sodiščem se je vršila po 18 mesecev trajajoči preiskavi dne 5. julija 1894 kazenska obravnava proti nekemu žurnalistu, ki je strastno napadal katoliško cerkev in trdil, da je katoliška morala pogubna in ničvredna, ter se pri tem skliceval na spise sv. Alfonza Liguorija, zlasti na njegovo delo „Theologia moralis“. Zaslišani so bili kot strokovnjaki različni vseučiliški profesorji in na podlagi njihovega izreka je sodišče spoznalo, da je obtoženi pisatelj doprinesel dokaz resnice, da je Liguorijeva moralna teologija nemoralno delo, ki uči mej drugim tudi krivo prisego.

Po tem pravoreku mislimo, da nam pač ni treba se prepirati s „Slovencem“, kako se mora Liguorijeva moralna teologija — komentirati!

Katoliški shod v Žužemberku.

(Izvirno poročilo.)

Pretečeno nedeljo dne 15. t. m. imeli smo tukaj katoliški shod.

Babe so kar drle same radovednosti proti cerkvi, kaj da bo, in prišli so tudi češnjari iz bližnjega boršta skozi misleč, da bo misijon ali kaj takega, in da bodo kaj izkupilili...

Prvi je nastopil Povše. Omejil se je na klaverno naznanilo, da bosta Žitnik in Vencajz zbrani množici povedala, kar vesta in znata. Imeli smo vtis, da gosp. Povše Vencajzove in Žitnikove družbe ni bil prav vesel.

Govoril je potem dr. Žitnik. Imel je vsaj nekaj poslušalcev, največ ženskega spola, ki so med tem, ko je patetično razpravljalo o rak-ranah našega kmetkega stanu, v znak pritrjevanja kimala in med tem z vso slastjo zobale slavke, češnjecepljenke iz bližnjega boršta.

Za Žitnikom se je dvignil imenitni vinogradničar in finansjé Vencajz. Občinstvo je nekaj zašepetalo o kontrobantrstvu, potem pa konstatiralo, da so g. Vencajz močno „zdravega gshihta“. S tem pa je bilo tudi zanimanje za Vencajza pri kraju. Večina občinstva je odšla, in ostalo je le nekaj radovednežev. Pa še tem je presedalo Vencajzovo kvasenje. Mož je tako robato in surovo udrihal po liberalcih in „Slov. Narodu“, da je celo češnje zobajočim mirnim ženicam pokvaril tek. Pobrale so večinoma svoje košare in odšle. Kaj takega že dolgo nismo slišali, kakor je bil ta Vencajzov govor. Moža je strast tako premagovala, da ni vedel, kaj da blebeta, in da so se mu ljudje v obraz smejali.

noči polegale po klopih na planem in „kazale osle modremu nebu!“ In če pravite, da je to vse risano pretirano, da ne more biti res, zaluča se Vam v obraz, da ženske univerze niste nikoli videli, pisateljica študentk pa je šla vendar mimo Curiha!

V tržaški „Edinosti“ so ponehale jere mijade radi tiste nedolžno-bele Ciril Metodove zastave in beseda: Pravoslavje, s katero se je ta list tu in tam upal na dan, ostane za strašilo za drug slučaj, katerih se ne bo nedostajalo. Politične in cerkvene oblasti se takim grožnjam smejejo v pest kakor poredni, prebrisani otroci, ki že vedo, da je sv. Miklavž s svojimi darovi in bav-bav, s katerimi se jih plaši, le strašilo. Pohvalno je pa vendar treba zabeležiti, da je ta list vendar enkrat odločno krenil neznatni, zakotni „Primorski listi“, kateri je dokazal, da „vrana vrani ne izkljuje oči“. Črna suknja s črno suknjo, in če bi te laške črne suknje pogoltnile kar vse Slovence, slovenske črne suknje morajo jim pritegniti... vran z vranom. Kdo bi se še upal pitati jih z „brezdomovinci!“

Tudi proti klerikalnemu — pardon! katoliškemu shodu se je izrekla „Edinost“; škoda, da ni na zaušnice, ki jih dobiva slovenski narod prav od cerkvene oblasti, sklicala shoda za prestop v pravoslavje.

„Kaj so to liberalci?“ je vpraševal Vencajz in odgovarjal.

Liberalci so stranka, ki se je odlupila od svoje prvotne korenike, to je od naše stranke in se pobratila z Nemci. Liberalci je bolj podel kot stekel pes in najhujši nasprotnik nam katoličanom. On je naš zaklet sovražnik in nas hoče vsak dan poteptati v blato!

Kaj, ali zna ta Vencajz govoriti? To mora vendar imponirati, to duhovito označenje liberalcev.

Seveda jo je skupil tudi dr. Tavčar. Sicer bi moral Vencajz biti dr. Tavčarju hvaležen, ker mu je s tem, da ga je pri državnozborski volitvi vrgel, pomagal, da je našel Vencajz svoje katoliško prepričanje. Pa kaj se hoče! Nehvaležnost je plačilo sveta. Vencajz se je zaletaval v dr. Tavčarja s tako jezo, da je rudeča barva njegovega nosu postajala črna. Klobasal je, da je dr. Tavčar židovski zastopnik židovske banke „Slovenije“ (!) in deklariral, da ima židovska banka „Slovenija“ (!) več milijonov premoženja.

Naš tehant Miha in doberniški sta se pomembno spogledala, češ, zdaj bova pa dobila naše groše, ki sva jih izgubila pri „Sloveniji“, če ima ta milijone, naj plača. Namen vsega Vencajzovega govorjenja je bil, delati propagando za njegovo novo zavarovalnico. Govoril je pa tako smešno, da nihče ni prav vedel, ali se poganja za bankerotno „Slovenijo“, ali za „Slavijo“ ali za svojo zavarovalnico. Ko je kot akvizitor nove katoliške zavarovalnice po banki „Slaviji“ udrihal, so se mu namreč misli zmešale, da je „Slavijo“ naslovljal banko „Slovenijo“. Kako slab omen je to!

Ko je Vencajz mislil, da je že dovolj bobnanja za njegovo zavarovalnico, povrnil se je zopet na politično polje. Seveda se je zopet lotil „Slov. Naroda“, ker mu ta dobro na prste gleda. Vencajz je vpil:

„Kakor razni drugi narodi, oziroma posamezni deli istih, imajo tudi liberalci list, v kojem trosijo samo hujskanje proti duhovščini, same laži in take bedastoče, da niso za nikamor. In kako se imenuje ta list? Ta list je „Slov. Narod“. Tako je govoril penzionist Vencajz stoječ na govorniškem odru liki Demosthenu nad nadpisom: „Živili liberalci, propali klerikalci!“ katerega je hudomušna roka pod oder na pisala. — „Slovenski narod“ je gola laž, on je najhujši lažnik, grozen lažnjivec je to! Edino to je res, da je njegov papir bel, tisk pa črn. Proč s tem listom!“

Kdo pa, menite, da podpira ta list, kričal je na vse grlo kakor Čič. Nikdo drugi kot notarji-oderuhi, advokati, oštirji in učitelji, tak je bil odgovor načelnika kontrobantrarske oštarije.

Navaden, kaci 55 let star mož, ka teremu se je to bedasto, prav pijansko zabavljanje presmešno zdelo, spustil se je v razgovor z njim in zaklical Vencajzu:

„Kdo je oderuh? Notar? Notar z nami drži.“

Vencajz je iz same zadrege vihal svoje črno pobarvane redke kocine pod nosom in rekel: „Ker ga dobro plačujete!“

Prihodnjič naj ne bodo Slovenci babji: aut, aut, molčati ali prestopiti, in ker se omenjam pravoslavja — pravega bav-bava našim političnim oblastim, — prihajajo mi na um oni izborni članki v „Narodu“: „Kutnogorske epistole“. Zakaj se niso ponatisnili in razprodali za malo ceno med ljudstvo?

Toda — politika ne sodi pod črto, zato naj se povrnem zopet k našemu ženstvu ter mu povem za konec mično epizodo, ki se je pripetila te dni v Rogatski Slatini „Magj. Szo“ poroča, da je ondi ponudila madjarska gospica biskupu Strossmayerju šopek cvetlic, da bi jih kupil. Biskup pa je Madjarko zavrnil: „Od Magjara ne kupujem ništa — pa ni ruže“. Našim damam, ki so tako silno moderna, se bo zdelo vedenje Strossmayerja seveda šovinistično, saj same zahajajo prav rade v italijanske in nemške prodajalnice. Da, celo v slovenskih prodajalnicah govoré najrajši nemški ter čebljajo tudi po slovenski ljubljani s svojimi „prijatelji“ najrajši v švabščini.

Oj, Zofka, Ivanka, Danica, slovensko moštvo daje svojemu ženstvu vendarle še preveč svobode!

Pa: zdravi, gospod urednik!

Grigorović.

Kmetič na to: „Hudiča, ali vi kaj zastonj naredite!“

Vse se je začelo na ves glas smejati, še celo pobožni devičarji in devičarice sprevidelo so, da penzionist Vencajz še za najslabšega kaplana ne zna pridigovati, in da komaj doseže škofa Antona Bonaventuro.

Penzionist Vencajz je v tej zadregi hitro zaključil svoj govor, rekoč: da ne bo klical slave cesarju, ampak papežu Leonu XIII. Nato je hitro pobral šila in kopita in izginil v farovžu.

Ljudje pa, kar jih je ostalo do zadnjega, so se tej mični trojici (Povše, Žitnik, Vencajz) posmehovali.

Dr. Papež, ki je tudi menda še poslanec, je strašil prejšnji dan v Žužemberku, ali ta dan je žužemberškim devičarjem prizanesel s svojo dolgočasnostjo, ker so jih oni trije dovolj mučili.

H koncu omenim, da je veselost po višala okolnost, da je naš gospod Juraj, stoječ sredi mej gardo devičarjev in devičaric, naslajajočih se s sladkimi češnjami kot nekak „oberdevičar“, dvigal svoj klub in klical Vencajzu: „Živio!“ Nekateri so našli razlogo za ta izraz posebne simpatije našega gospoda Juraja nasproti penzionistu v pregovoru: „Danes tebi, jutri meni!“

Ni dolgo tega, kar ste čitali zanimiv dopis iz Dvora. Čuli ste, da imamo tukaj svojega posebnega škofa, in da ima Anton Bonaventura pri nas konkurenta. Čuli ste o volkovih v ovčjih kožah in o njihovih polnih bisagah ter o bralnem društvu dvorskem „Miru“, ki jim je trn v peti, pa si ga sami izpuliti ne morejo itd. Resnica je vse, kar pritrdimo še jedenkrat. Najboljši dokaz nam je to, da nam ti tolsti možje pod vodstvom našega Mihe ne dajo nikacega odgovora, na vse resnice, ki so se jim očitale.

V kratkem pošljem temeljit dopis o „Marijinih kronah“ našega Mihe in o križu, ki bo de pal na zobe, za kojega pa nimajo denarja, da bi ga dvignili ter o gardi devičarjev in devičaric zgoraj omenjenega — škofa.

Končam z Vencajzom: „Vojaki se bojujejo z orožjem, naš Miha in tercijalke pa z jezikom!“ Zmagoslav Poreden.

V Ljubljani, 21. julija.

O položaju

ni možno povedati — kakor že par tednov ne — nič novega. O namenu in uspehu Körberjevega potovanja ni nobenih zanesljivih obvestil, nego vse se vrti le okoli kombinacij in domnevanj. Sedaj se javlja iznova, da se Körber nikakor ni še odločil misli na oktroiranje, da je torej možno, da končno vendarle oktroira jezikovni zakon in pravilnik. „Narodni Listy“ pa poročajo, da namerava Körber skusiti, pogoditi se z Nemci in s Čehi glede jezikovnega zakona temeljem podanih spomenic. Ako se to ponesreči, misli vlada prenesti pogajanja „na drugo polje“ in tako Čehom omogočiti, da ne obstruirajo. Kakšno bo to „novo polje“, pa ni znano. Hkratu se loti Körber baje ustvarjanja nove večine, v kateri bodo ev. tudi nekatere levičarske stranke. No, tudi te vesti so brez realne podlage in temelje le na ugibanju. Notranja politika ima pač tudi svoje „vročinske počitnice“!

Nižji klerus.

Na Masarykovem shodu v Svojanovu, o katerem smo pred kratkim poročali, je po izjavi prof. Masaryka — da mu je vsako versko prepričanje sveto, in da je v vsaki veri glavno resnična pobožnost, ter da more spoštovati le tiste duhovnike, ki niso agitatorji z lec, nego delajo za ljubezen in pravnost med svojimi župljani — govoril tudi neki prisotni župnik, ki je dejal: „Z odgovorom prof. Masaryka sem docela zadovoljen in se strinjam z njim popolnoma. Tudi mi nižji duhovniki smo proti klerikalizmu in proti hirarhiji, kajti ta se ne briga za nas in ne živi za narod. Samo mi revni duhovniki smo združeni z narodom v patriotstvu in v njegovem stremeljenju.“ Slovenski nižji klerus seveda tega ne more trditi, saj ga zlorablja hierarhija kot svoje gonjače na lovu proti narodnosti in za internacionalno katoličanstvo!

Dalje v prilogi.

Vojna na Kitajskem.

Ustaja se širi tudi po srednjem in južnem delu Kitajskega. Poroča se, da maršira 100.000 Kitajcev proti Šanhaju. V obziru Šanhaja je sedaj na razpolago le 1000 prostovoljcev in 400 policistov. Razen tega so še ena nemška, štiri angleške, dve japonski in ena amerišanska bojna ladja. V pokrajini Kiangsi so se tudi pri-merili resni nemiri proti misijonarni, in bati se je, da se razširi ustaja preko obširnega ozemlja. Guverner v Šantungu, Yuanškai pa se je postavil proti ustašem ter je blizu meje Šantunga porazil čete Tuana. Yuanškai ima bajé med vsemi guvernerji največji vpliv. Čudno je, da razni podkralji in konzuli še vedno zatrjujejo, da so vse vesti o klanju v Pekinu neresnične, in da so poslaniki in tujci skriti. „Daily Express“ pa je prinesel nove natančne podatke o tem klanju, ki se z dosedanjimi popisi ujema. Pred Pekinom stoji bajé 300.000 mož kitajske in boksarske vojske. Povsod se pridiguje boj proti tujcem. V notranjem Kitajskem in v vseh lukah je pomoriti inozemce. Visoka darila so razpisana na vsako glavo tujcev. Obljublja se morilec velik plen. Zlasti pa se naglašajo, da treba povsem pomoriti vse bele žene. Kako fanatični so Kitajci, dokazuje dejstvo, da so pred svojim begom iz Tsientsina pomorili lastne žene in otroke. Da Tsientsin še ni varen, dokazuje bitka, ki se je vršila 11. t. m. med predstražami pred kolodvorom in med 2000 boksarji. Bitka je bila huda in mednarodne čete bi bile uničene, ako bi ne bile dobile v zadnjem hipu pomoči. Lihungčang, podkralj v Kantonu, je odpotoval menda vendar le v Pekin. Italijanskemu konzulu je dejal, da je dobil nalogo posredovati med tujci in Kitajci. Pismo, s katerim je bil pozvan, sta 8. julija podpisala baje cesar in cesarica-vdova. Potemtakem cesar vendar ni mrtev. Toda verjeti ni nikomur, niti Lihungčangu ni cesar, kajti Kitajci lažejo nesramno. Listi poročajo, da so meščani v Kantonu Lihungčanga klečeli in s plakati prosili, naj ne odide v Pekin. Ker se ni hotel udati, se zaprl cel mestna vrata, ter so mu morali vojaki z orožjem delati pot. Pri Nintšvangu so Rusi premagali boksarje ter jih baje pobili 700. Med velevlasti pa ni še sedaj prave sloge. Nemško zunanje ministrstvo je prepovedalo kitajskemu poslaniku v Berlinu vsakršno dopisovanje z domovino, vlada Združenih držav pa pušča kitajskemu poslaniku popolno svobodo. Tudi glede nadpoveljstva na Kitajskem zbrana vojaštva se velevlasti ne morejo zjediniti. Angleži se potezajo za japonskega, nadpoveljnika, Rusi in Nemci pa so prot temu ter menda nemški general vrhovni poveljnik.

Roberts prodira dalje.

Več kakor dva meseca je počival Roberts v Pretoriji, te dni pa je začel prodirati dalje proti severju in severovzhodu. Njegov namen je prijeti generala Botha in njegovo vojsko ter jo poraziti ali ujeti. Da se mu to posreči, je jako dvomiti. Buri se bodo znali Robertsu prav tako ogniti, kakor se je ognil general Dewet, ki je prizadel Kitchenerja, Methuena in Rundleja pač mnogo škode, porazil več manjših oddelkov, polovil nekaj kompanij in proviantnih kolon, a sam se ni dal niti premagati, še manje pa ujeti. S kraja v kraj švigajo Buri iz republike Oranje, mučijo Angleže, ki jih morajo loviti ali braniti se jih, takisto pa bo ravnal tudi Botha s svojimi transvaalskimi Buri, katerih je baje okoli 15.000. Najnovejša brzojavka Roberta poročajo, da je Methuen brez odpora zasedel Reckspoort. Hamilton in Mahon sta marširala skozi deželo severno žel, vodeče v luko Delagoa, Hunter pa skuša (!) šele izvedeti, kje so vendar Buri, ki se pojavljajo med Bethlehemom in Pittsburgom. Originalna je pač sedanja vojna. Angleži zasedajo kraje, kjer ni Eurov in iščejo z dolgimi, utrudljivimi marši Burov križem dežele. No Buri se jim pokažejo že sami, kadar se jim zdelo bo prav, in kadar se jih bodo Angleži nadejali najmanj. 70.000 mož in 50 milijonov funtov je veljala Angliji doslej že nesrečna vojna, a konca še ne bo tako kmalu. Seveda so zategadelj v Londonu že prav zelo nevoljni, in slava Roberta temni rapidno. Chamberlainova zvezda je malone ugasnila. Osebito boli Angleže, da so v Aziji, zlasti na Kitajskem izgubili ves svoj vpliv, ker ne morejo iz Indije, ker se je bati ustaje, poslati nič več vojakov proti boksarjem.

Svetovna razstava v Parizu.

II.

Razstava daje podobo sodobne kulture, katalog pa nam daje podobo o razstavi. Kdor hoče iti v Pariz, naj pač poprej prečita kak katalog, sicer se bo sila težko orientiral, videl stvari, ki niso vredne, da se pri njih zamudi samo jedno minuto, prezrl pa take, ki zaslužijo najresnejšo pozornost. Katalog sam na sebi je logično delo. Kako velikanske težave je bilo premagati, predno je bil gotov, si more predstavljati pač samo tisti, kdor je videl razstavo.

V katalogu se zrcali Francozu bolj kakor vsakemu drugemu prirojeni nagon k jasnosti. Še bolje se to kaže v razstavi, ki je na sebi najpopolnejši vseh dosedanjih poskusov razvrstiti človeško delo po njegovih elementih. Razstava je razdeljena na 18 glavnih skupin, ki pa imajo seveda vse polne podskupin, in v katerih je vse razvrščeno, kar je videti v razstavi. Te skupine so: 1. pouk in vzgoja, 2. umetnost, 3. znanost in njeni pripomočki, 4. mehanika, 5. elektrika, 6. prometna sredstva, 7. poljedelstvo, 8. vrtnarstvo, 9. gozdarstvo, 10. ribištvo, 11. živila, 12. rudarstvo in fužinarstvo, 13. stavbeništvo in dekoracije, 14. tkalstvo in obleka, 15. kemija, 16. papir, usnje, ure in podobne stvari, 17. narodno gospodarstvo in higijena, 18. kolonije, 19. vojaštvo in mornarstvo.

Mej temi jako resnimi stvarmi pa je nebroj drugih, ki so prirejene zgolj za zabavo, mej njimi se suče ves tisti švindler, brez katerega ne more izhajati nobena razstava, ker bi se človeku še zmešalo, če bi gledal same resne stvari.

Razstava je obsežnejša, nego je bila do sedaj katere koli, zakaj ozemlje na katerem stoji, je 1.088.000 štirjaških metrov veliko, a poslopja zavzemajo 540.000 štirjaških metrov. Razstava l. 1853. je obsegala samo 168.000 m², ona leta 1867. že 687.000 m², ona 1878. l. 750.000 m² in ona 1889. l. 960.060 m², mej katerimi pa je bilo zazidanih le 290.000 m², torej znatno manj, kakor letošnja.

Kako kulturno ali narodno-gospodarsko korist utegne imeti letošnja razstava, o tem je jako težko govoriti. Naučil se bo v razstavi pač le malokdo kaj resničnega, kaj večjemu kak specialist, drug pa nihče, zakaj razstava je tako obsežna, da bi bilo treba več tednov, predno se jeden sam oddelček natančno pregleda. Čemu se potem na stroške davkoplačevalcev pošiljajo ljudje za nekaj dni v Pariz, nam res ne gre v glavo.

Prvi efekt razstave je za Francoze jako žalosten. Tujci bodo sicer pustili ogromne svote v Parizu, ali doslej ni prišlo še toliko tujcev, kakor se je mislilo, in je vsled tega že nastal krah.

Razstava l. 1889, ki je imela brezprimeren uspeh v zgodovini svetovnih razstav, je obudila v Francozih mnenje, da bo še večja in še lepša razstava privabila še veliko več tujcev. Računalo se je, da pride letos štirikrat toliko tujcev, kakor l. 1889. Nič manj kakor 300.000 tujcev bi moralo priti vsak dan v Pariz, da bi prospemale vsa množštevila atrakcije, ki so se kar čez noč vstvarile. Kakor gobe po dežju so rasle delniške družbe iz tal, a danes, tri mesece po otvoritvi razstave, pokaže na vseh koncih. Najbolje se to vidi pri vstopnicah. Računalo se je, da se bo prodalo 65 milijonov vstopnic. Cena se je vstopnicam določila na 1 franc. Razprodajo je prevzela posebna družba in je cena vstopnic prve dni po otvoritvi razstave bila jako visoka. Prodajale so se namreč po kurzni vrednosti, ali kurz je hitro padel. Danes se prodajajo vstopnice po 1/2 franka in bo družba, ki je prevzela razprodajo, imela velikansko izgubo.

V razne atrakcije se je investiralo blizu 50 milijonov frankov, a cena dotičnih delnic pada od dne do dne. Delnice tiste družbe, ki je zgradila optično palačo, imajo nominalno vrednost 100 fr., a sedaj se dobivajo po 48 frankov. Gledališče »Columbia« je že bankerotiralo. Za delnice, ki so veljale vsaka 100 frankov, ni danes dobiti niti 1 franka več. Delnice velikega kolesa, ki so veljale po 25 frankov, se dobe zdaj po 5 frankov. Od kapitala štirih milijonov, s katerim se je napravil premikajoči se hodnik, je že izgubljenih 1.500.000 frankov.

In kakor s temi velikimi podjetji, katerih bi bilo lahko še več navesti, je tudi z manjšimi, zlasti z restavracijami, hoteli, chantanti itd. Skoro vsak dan falira katero tako podjetje. In ni čuda! Samo v Rue des Nations je 10 restavracij, katerih vsaka ima prostora za 500 ljudi, v vseh skupaj pa časih niti 50 gostov ni!

Upanje, da bo denar kar deževal v Parizu, ko se otvori razstava, se je torej korenito izjalovilo in je že danes brez dvoma, da bo razstava uničila jako mnogo eksistenc in snedla veliko svoto narodnega premoženja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. julija.

— **Osebnosti.** Ministerialni koncipist v naučnem ministertvu in privatni docent na dunajskem vseučilišču, gosp. dr. Ivan Žolgar je imenovan članom komisije za državne izpite iz državnih ved. Začasnim profesorjem na gimnaziji v Moravski Beli Cerki je imenovan g. dr. Ivan Regen. — Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje je dobil Lovro Dovžan v Srednji vasi pri Begunjah.

— **Župan Hribar** vrnil se je danes iz Pariza in Švice ter prevzame v ponedeljek zopet vodstvo magistratnih uradov.

— **Promocija.** V ponedeljek bo na vseučilišču v Gradcu g. Jernej Pikel, bivši predsednik akad. teh. društva »Triglav« promoviran doktorjem vsega zdravilstva. Čestitamo!

— **Pravila „Ljubljanske kreditne banke“** je ministertvo potrdilo.

— **Višjim državnim pravnikom v Gradcu** je imenovan višjesodni svetnik dr. Aleksander Riegler. Novi višji državni pravnik ne zna nobene besede slovenski. Zanj je slovenski jezik s sedmimi pečeti zapečaten knjiga. Kako bo potem njegovo uradovanje, kake razmere morajo zavladati v pravosodstvu, si je lahko misliti, ako se upošteva, da je skoro polovica vseh aktov, kar jih ima višja sodnija v Gradcu rešiti, pisana v slovenskem jeziku, torej v jeziku, katerega višji drž. pravnik ne razume. Kako bo ta jezika nezmožni uradnik uradoval in reševal slovenske akte? Celo meje zamorce in ljudožrce pošiljajo kulturne države uradnike, ki znajo dotični jezik; Bismarck je nekoč v nemškem državnem zboru zastopal stališče, da mora sodnik znati dialekt tistega okraja, v katerem službuje, pri nas pa se na velevažno mesto višjega državnega pravdnika postavi mož, ki nima nobenega pojma o jeziku jednega dela prebivalstva, in ki bo moral rešiti na tisoče važnih, globoko v življenje prebivalstva segajočih aktov, ne da bi jih razumel. Kaj tacega se ne zgodi niti v Turčiji. Sodna uprava bi bila za to mesto dobila moža, ki je zmožen obeh jezikov, slovenskega in nemškega. Mi smo opetovano povdarjali, da nikakor ne zahtevamo, naj se postavi na to mesto Slovenec. Zahtevali smo samo, naj se imenuje slovenskega jezika zmožen uradnik. Tacih je več na razpolago in to Nemcev, a vlada je vse to prezrla in poiskala uradnika, ki ne zna prav nič slovenski. Namen tega postopanja sodne uprave je prozoren kot steklo. Vse višje in važnejše državne službe morajo v graškem višjesodnem okraju ostati domena slovenskega jezika nezmožnih uradnikov, da se tako kolikor mogoče utesni slovensko uradovanje. V pero nam silijo ostre besede, a ker nečemo pisati samo za dr. Rieglerja, zato molčimo, dobro vedoč, da bi se vlada ne bila upala izvršiti tega imenovanja, da ne pozna naših poslancev!

— **Uredništvo „Slovenca“** se tudi ravna po famozni Liguorijevi morali. „Slovenec“ trdi sinoči, da je bila brošura „Auszüge aus der von den Päpsten Pius IX. und Leo XIII. als Norm für die römisch-katholische Kirche sanctionirten Moralthologie und die furchtbare Gefahr dieser Moralthologie für die Sittlichkeit der Völker“ konfiscirana zaradi njenega „dijaboličnega značaja“. Smešno! Brošura podaja skoro doslovne prevode Liguorijevih nauk. Prelagateljeve pripomnje so jako kratke in tako nedolžne, da jih nobeno sodišče ne more konfiscirati. Mi smo se o tem že pred tedni, ko smo se pripravljali za sedanjo polemiko, informirali o tem iz sodnega akta. Sicer pa lahko gospodje svetniki deželne sodnije potrdijo, da je bila imenovana brošura konfiscirana zaradi iz Liguorijeve

knjige preloženih svinjarij. „Slovenec“ vse njegovo zavijanje in komentiranje ne bo nič pomagalo, ker ga ni človeka, ki bi bil v dvomu, komu naj več verjame, ali „Slovenec“, ki brani Liguorija brani samega sebe, ali pa c. kr. deželni sodniji v Ljubljani in kraljevi deželni sodniji v Stettinu.

— **„Gospodarska zveza“** je imela predvčerajšnjim svoj ustanovni shod. Udeležba je bila več kakor klavrna, bila je že škandalozno slaba. Prišlo je nekaj znanih klerikalnih kričavcev ljubljanskih, nekaj kaplanov in mežnarjev. To je bilo vse! „Slovenec“ poročilo o tem zborovanju je jako previdno sestavljeno, tako, da si ne more človek napraviti slike o tem „impozantnem“ shodu, pač pa lahko razvidi, v kakem strahu so klerikalci za svojo drugo. Kar je dr. Šustersič govoril o trgovcih in obrtnikih, to svedoči, da časih ni popolnoma pri zdravi pameti. Drugače si ni tolmočiti njegove bedaste trditve, da odpor trgovcev in obrtnikov proti njegovi organizaciji izvira ne iz stvarnih, ampak iz političnih nagibov. Ali je dr. Šustersič že pozabil, kako je v „Slovenec“ oznanjal, da se ustanavlja konsumna društva za to, da se ugonobe liberalni trgovci? Sicer pa spozna komedijantski značaj dr. Šustersičevih fraz vsakdo, kdor se spomni, da se je Šustersičevi Gospodarski zvezi javno očitala sleparija in goljufija, da pa si ta Gosp. zveza ni upala poiskati zadoščenja pred sodiščem. Sicer pa moramo reči, da nas je v celem poročilu o zborovanju Gospodarske zveze najbolj zanimala okolnost, da je bil izvoljen v razsodišče drž. posl. dr. Laginja. Radovedni smo, če bo dr. Laginja to volitev sprejel.

— **Sokolska slavnost v Celju.** Veleoslavni celjski magistrat je za dan 15. avgusta določeno sokolsko slavnost popolnoma prepovedal. Ta slavni magistrat si menda vendar ne domišlja, da bo njegova prepoved držala?

— **Ljubljansko uradniško konsumno društvo** je te dni razposlalo svoje letno poročilo za leto 1899. To društvo je mej konsumnimi društvi na Kranjskem menda najstarejše, kajti ustanovljeno je bilo že l. 1887. in je uživalo toliko več zaupanja, ker je vodstvo vedno bilo in je tudi sedaj še v rokah popolnoma zanesljivih gospodov, kateri so vrh tega strokovnjaki v računstvu in v knjigovodstvu in so torej že njih osebe zadostno jamstvo za vestno, solidno in previdno gospodarstvo. In to elitno konsumno društvo izkazuje v letnem poročilu, da je imelo l. 1899 izgube 2077 gl. 60 kr. Ves dobiček, kar ga je konsumno društvo v tem letu napravilo, znaša 1245 gl. 65 kr., dočim je bilo izdatkov 3323 gl. 25 kr. Samo honorarji funkcionarjev in plače uslužbencev so znašale več, nego ves dobiček. Skupni režijski troški pa so presegali čisti dobiček kar za 1849 gl. 62 kr. Te številke pač jasno kažejo, da tudi elitno konsumno društvo s skrbnim in vestnim vodstvom ne more v današnjih časih uspevati. V pokritje velikega primankljaja v znesku 2077 gl. 69 kr. je društvo porabilo rezervni zaklad 1897. in 1898. v znesku 1740 gl. 08 kr., vsled česar je ostalo nepokritega primankljaja še 337 gl. 52 kr. Dasi je nadzorovalni odsek z gosp. Ivanom Vencajzom na čelu pregledal društveni računski sklep in ga v redu našel, moramo vendar omeniti, da nam računi ne gredo prav skupaj. Račun o dobičku in o zgubi pravi namreč, da se je izkazana zguba pokrila z rezervnim zakladom iz l. 1897 in 1898 per 1740 gl. 08 kr. Glasom „statistike“ pa znaša rezervni zaklad teh dveh let 3038 gl. Ali se je od tega zaklada samo zgoraj navedena svota vzela. Čudno se nam tudi zdi, da ni nikjer povedano, koliko znaša rezervni zaklad in kako to, da si je društvo ta zaklad izposodilo. Da se je to zgodilo, kaže točka 3. v računu o dobičku in o zgubi, kjer je navedeno, da je društvo plačalo rezervnemu zakladu 4% obresti. Interes društva samega kakor njegovih členov zahteva, da se vse to pojasni, kakor tudi, da se pojasni, kako je sploh nastal deficit.

— **Kdo laže?** Mislili smo, da bo klerikalne gonje proti gospodu Žirovniku v St. Vidu konec, ko je moral kaplan Erker priobčiti znano „Izjavo“ in mu je bilo dokazano, da je kar dvakrat lagal i na prižnici i v svoji „Izjavi“. A motili smo se. Gospod Erker je bil le plašč, pod katerim sta bila skrita šentvidski župan

g. Anton Belec, znani cerkveni strehar in pa župnik g. Groga Malovrh. Zaušnica, katero je prejel g. Erker, je torej tudi ta dva zbolela, in hočeta jo g. Žirovniku vrniti. Napeljala sta občinski odbor, da je v svoji seji, dne 1. julija sklenil prositi, da se g. nadučitelj Žirovnik prestavi iz št. Vida. Nato je g. Groga smešno-nerodno skrupal zatožnico proti g. Žirovniku ter se v njej opiral na omenjeni sklep občinskega odbora. Hotel je na to zatožnico, kot predsednik krajnega šolskega sveta, dobiti tudi podpise krajnih šolskih svetovalcev, da bi tem bolj „panal“ gospoda nadučitelja. Toda ti moške se mu niso dali zapeljati, kakor so se dali občinski odborniki skrivnostno-grozečim pogledom Klanfarjevega Toneta, ki je proglasil vso to zadevo za „tajnost“. On namreč posebno dobro ume „s tajnostmi“ begati ljudi. A glej čudo! Ko je prišla ta „tajnost“ po župnikovi zatožnici na dan, so začeli občinski odborniki debelo gledati in jeden za drugim zatrjevati, da niso podpisali ne zatožnice proti g. nadučitelju niti niso v seji nikdar sklenili, takoj uložiti prošnjo za premestitev g. nadučitelja, in da tedaj kakega takega zapisnika seje niti podpisati niso mogli, kjer bi bil napisan omenjeni sklep itd. itd. Ker pa zapisnik seje ni bil prebran, je čisto lahko mogoče, da so občinski odborniki, zaupajoč na županovo in župnikovo poštenost, podpisali lažnjiv zapisnik, kjer bi bilo napisano nekaj, kar občinski odbor niti sklenil ni... Ker bi neradi mislili in kaj šele rekli, da sta gospod župnik in gospod župan sleparila občinske odbornike, vprašamo za danes samo to: Vidva, uradna čuvaja javnega reda in lepih čednosti, gg. župan in župnik šentvidski, povejta nam, kdo laže? Ali laže prečastiti gospod „duhovni oče“ Groga ali pa lažejo občinski odborniki?

— **Sitnosti kaplana Škrjanca.** Piše se nam. Komaj je utihnulo v Zagorskem farovžu klavarno odmevanje licitacijskega hobna, že je nastala našemu kaplanu nova sitnost. Toda kaj za to! On se ne boji, niti briča, niti h... Ker je bila eksekucija njegovih premičnin deloma negativna, predlagali so nekateri upniki, da naj se dolжник Škrjanec k razodetju svojih dohodkov in premoženja k sodišču povabi, in da naj z manifestacijsko prisego potrdi, da ni ničesar zamolčal in poskril. To bode gotovo zelo dramatičen prizor pri sodišču, ko bode sam božji namestnik pred razpelom stal in pri Bogu vsegavednem in vsegamogočnem prisegel, da nima prav nobenega premoženja, iz katerega bi mogel plačati svoje dolge. Nekateri trdijo, da kaplan — če se prav ničesar ne boji in vzlic nazorov sv. Liguorija — vendarle ne bode prisegel. Bomo videli! Da se pa kaplan Škrjanec res ne boji posvetnih postav, če mu prav včasih napravljajo sitnosti, dokazuje sledeči slučaj. Dne 25. junija t. l. imeli so zagorski delavci v Dolnji vasi veselico. Okrajno glavarstvo v Litiji je shod dovolilo, in isto tako tudi županstvo v Zagorju ni imelo povoda, prepovedati gostilničarju godbo. Ravno isti dan je pa vprizoril kaplan Škrjanec neko procesijo v obliži gostilne, kjer se je imela veselica vršiti. Županstvo skrbelo je za red, in cerkveno opravilo končalo se je brez vsacega nereda. Šele pozno, o polu noči, ko je veselica že minula, prišlo je mej kmetskimi fanti do praske, pri kateri je bil nekdo telesno poškodovan. To sicer obžalovanja vredno dejstvo dalo je kaplanu Škrjancu povod, da je raz prižnico napadel županstvo in okrajno glavarstvo, češ, da je ono krivo za ekcese, ker je veselico sploh dovolilo. Kako je Škrjanec ropotal, o tem smo že poročali. Škrjanec je naravnost dolžil županstvo in glavarstvo, da sta kriva tepeža, ker sta shod dovolila. Ljudje, ki so morali poslušati Škrjančevo kapucnado, so nevoljni zapuščali cerkev. Slišali smo moža-starčka, ki je iz cerkve gredeč dejal: „Ali so kaplan gada snedli, da vedno tako pihajo?“ — Kakor čujemo, uvedlo je okrajno glavarstvo proti temu nepoboljšljivemu srboritnežu preiskavo, in mi ne dvomimo, da ga bode poučilo o tistih lepih besedah Gospodovih: „Dajte Bogu, kar je božjega, pa tudi cesarju, kar je cesarjevega.“ Nevarno delo je hujskati ljudstvo zoper gosposko. Ali velja načelo o avtoriteti samo za kaplane? Ta afera je sedaj druga sitnost kaplana Škrjanca. Škof ga imajo zelo radi, a pravega zdravlila, s ka-

terim bi gada spravili iz njegovega grešnega telesa, pa le nočejo ordinirati. Če bode moral ta škofov ljubljencek prisegati in v zaporu sedeti — to nič ne dé, dolgovi mu ni treba plačati. Najraje prišeže in sedi — denar pa le cerkvi ostane.

— **Sestanek hrvatskih in slovenskih abiturijentov.** Prijavili so se še češki abiturijenti iz Plzna po deputaciji k sestanku, tako da se bodo toraj sešli v Zagrebu Čehi, Hrvati in Slovenci. — Odbor naznanja vsem slovenskim abiturijentom, ki se nameravajo peljati iz Ljubljane v Zagreb, da naj se zbero predvečer odhoda v Zagreb t. j. 26. t. m. ob 8. uri zvečer na vrtu „Narodnega doma“, kjer je mali pogovor. Drugi dan se lahko odpeljejo z osobnim vlakom ob 5:22 zjutraj, z mešancem ob 6:23 zjutraj in z brzovlakom ob 11:29 popoldne, tako da se snidemo ob 1. uri vsi na Zidanem mostu, od koder se odpeljemo ob 1:28 popoldne, ter pridemo v Zagreb ob 4:20. Vsak abiturijent ima na prsih hrvatski trak s slovenskim napisom in slovenski trak s hrvatskim napisom. Opozarjamo vse abiturijente, da naj se takoj vsi prijavi na adresu: Egon Starč, Ljubljana, Erjavčeve ulice št. 16, ker odbor naroči trakove za vse abiturijente. Ker se vedno povdarja, da je mladina bodočnost narodova, naj se te besede enkrat tudi praktično izpolnijo in sicer na ta način, da se tudi širše občinstvo v kolikor mogoče velikem številu udeleži naše slavnosti, ter s tem pokaže svoje simpatije do nas. — Odbor za sestanek hrvatskih in slovenskih abiturijentov.

— **Iz Železnikov** se nam piše: Od 1885. leta sem dela država naša za izboljšanje komunikacijskih sredstev v Baški dolini proti kranjski meji. To je posledica potrdil vojnih pregledovanj, pri kojih se je spoznalo, da je dobra cestna zveza med Tolminom in Škofjo Loko neobhodno potrebna. Okrajni cestni odbor tolminski delal je od leta 1870. sem za zvezo Goriške in Kranjske. Sledovi dela vidijo se še danes zgor Podbrda, a moč okrajnega cestnega odbora je bila premajhna proti hudournikom izpod Črne prsti, in premajhna tudi radi tega, ker deželni odbor goriški ni hotel pomagati k cestni zgradbi, misleč, da bode Gorica s cestnim združenjem proti Škofji Loki in Ljubljani več oškodovana nego okoriščana. Glavno delo do Podbrda je dovršeno, letos pričelo se je nadaljevanje ceste iz Podbrda do Petrovega brda (kranjske meje) pod vodstvom dobroznanega podjetnika g. Lončariča. Reči se mora, da delo zadostuje narčrtom, ob enem potrebi in tudi okraši vsak kraj, kjer se gradi taka cesta. Kdaj se dovrši ta kos ceste, se ne ve, še manj se pa ve, kdaj se prične nadaljevanje ceste na kranjski strani od Petrovega brda do Podrošta v daljavi 9—10 kilometrov. Okrajni cestni odbor škofjeloški, posebno pa občinska predstojništva Selce, Železniki in Sorica predložila so prošnjo na deželni zbor, naj se prične vsaj s pripravljalnimi deli. Deželni zbor je v zadnjem zasedanju spoznal potrebo te cestne zveze in tudi sklenil, da se imajo pripravljala dela pričeti, kar se pa dosedaj radi pomanjkanja tehničnih delavnihi moči ni moglo zgoditi. Iz istih vzrokov, iz katerih se je in se še gradi cesta na goriški strani, posegla je i tu vmes vlada s tem, da je neutegoma poslala uradnika za napravo prvega načrta. Gospod inženir Grünhut delal je nepretrgoma od 2. do 14. t. m. Upati je, da se z zgradbo ceste od Podrošta do meje lahko kmalo prične, ako se interesentje, t. j. občinska zastopstva, okrajni cestni odbor in gg. deželni in državni poslanci pobrinijo prositi na pristojnih mestih. Zlasti gg. državni poslanci se s tem prosijo, posredovati na njim znanih mestih, da se odloči vlada za zgradbo ceste in v slučaju, ko bi se gradila državna Bohinjska železnica, ker bi se ta cesta rabila še v večji meri pred zgradbo te železnice, za dovažanje raznega blaga direktno iz postaje Škofja Loka v Podbrdo in celo v Grahovo. G.

— **Druge dežele, druge navade.** Iz Ptuj se nam piše: Na Krškem so hromemu človeku, kakor se je poročalo, zaručili miloščino, da si plačajo davek. V Ptuj živi že več let nekdanji mestni župan, bivši odvetnik dr. Franc Strafella. Mož ima še vedno svojo zakotno pisarno, v kateri mu pomaga eden pisar. Mož prihaja sam in s strankami na sodnijo in k drugim uradom; vpriči vseh uradov posluje, pa nikomur ne pride na misel, da bi se ta

mož obdačil. Tu se gre za starega grešnika, za nemškutarja; njemu postreže vsak urad; za nagrade za njegovo plodonosno delovanje je celo prost vsake dače! Znano je, da naš mestni urad vtika nos tudi v take stvari, katere njega nič ne brigajo. Svoje dni hotel je celo vplivati na imenovanje prošta. Imenovanje učiteljev za mestne šole, za gimnazijo vrši se po njegovih željah. Iste so merodajne tudi že glede osobja za druge urade, kjer podpirata naše nemškutarje poslanca dr. Kokošinek v Gradcu in dr. Wolfhart na Dunaju. Sedaj je prazno mesto poštnega oskrbnika. Mestni naši očetje imajo svojega kandidata za to mesto, seveda mora biti nemški nacionalce, če mogoče tudi sorodnik tega ali onega. Za tega se že potegujejo. Skoro gotovo, da se jim želja izpolni, kakor se jim je izpolnila glede sodnijskih uradnikov.

— **Za trgovce.** Kranjska in štajerska konsumna društva zalaga tudi „Freiherr von Dumreicher'sche Spiritus-Presshefe-Fabrik und Raffinerie“ v Savskem Marofu za Hrvatskem s penico, ki pa je večinoma zavita v papir brez firme. Kakor čujemo, so tudi nekateri trgovci odjemalci te firme.

— **„Puf ima kratke noge“.** Te besede čitamo na razglednici, ki smo jo prejeli iz Trnovega. Razglednica predstavlja prežalostno podrtijo — tisto konsumsko palačo, ki jo je hotel zgraditi kaplan Rudolf, katere pa ne dogradi nikdar. Prišel je samo nekoliko nad temelj in postavil nekaj tramov za oder. Najprej ni mogel in tudi ni smel. Stavbišče je zdaj zapuščeno. Ubogi Rudolf!

— **Zveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev** imela bo letošnjo svojo glavno skupščino, dne 8. in 9. avgusta v Mariboru.

— **Slomšekova ustanova.** Slomškovi rojaki — Ponikovljani stoje med seboj v dogovoru, da položijo o priliki proslave stoletnice Slomškovega rojstva temelj za Slomškovo ustanovo v prid revnim slovenskim dijakom. To bi bil res lep, blag in trajen spomin na Slomška, in le želiti je, da se uresniči. Na dan 4. avgusta bodejo se na Ponikvi sešli vsi Ponikovljani, ki zavzemajo po drugih krajih javne službe, in takrat se bode storil ta sklep v Slomškovo proslavo. Namerava se ustanoviti tudi Slomškova ljudska knjižnica, kar bi bilo prirobnemu ljudstvu, ki rado bere, v korist in v izobrazbo.

— **Zbrani spisi Ivana Trdine.** Posredovanjem gosp. dr. P. Turnerja in gosp. A. Aškercja je kupil naš vzorno podjetni in poštvalni knjigotrdlec gosp. Lavoslav Schwentner zbrane spise gosp. prof. Iv. Trdine v Novem mestu. Gotovo vzradosti ta vest slovensko občinstvo prav posebno, saj se odlikujejo zlasti Trdinove „bajke in povesti o Gorjancih“ s pristno narodnim duhom, originalnimi tipi in klasičnim jezikom, ki more biti vzor našim pisateljem. Gosp. Schwentner izda — razen nekaterih malenkostij — vse Trdinove spise, spomine, pisma, životopise i. dr. dela, ki so izšla že v različnih listih in ki so še v rokopisu. I. zvezek Trdinovih zbranih spisov izide z neobjavljenim gradivom — če možno — že za letošnji Božič. G. prof. Trdina bo svoje spise uredil sam.

— **Šolska izvestja.** „Jahresbericht des K. K. Kaiser Franz Joseph Staatsgymnasiums in Krainburg“ prijavlja na prvem mestu „Index bibliothecae ad magistrorum usum destinatae“, ki ga je sestavil prof. dr. Tominšek. Na zavodu, ki je imel letos 7 razredov je poleg ravnatelja poučevalo 16 profesorjev in supletov ter dva pomožna učitelja. Koncem šolskega leta je bilo na zavodu 437 rednih dijakov in 4 privatisti. S Kranjskega jih je bilo 387. Po narodnosti je bilo 432 Slovencev, 6 Nemcev, 2 Hrvata in 1 Madjar. Vsi so bili katoliške vere. Klasifikacija kaže, da je bilo 65 odličnjakov, prvi red je dobilo 262 rednih dijakov in 2 privatista, ponavljalno skušnjo bo delalo 49 dijakov, drugi red je dobilo 53 rednih dijakov in 2 privatista, tretji red pa je dobilo 8 dijakov. Na šolnini so dijaki plačali 8250 K, na drugih taksah pa 1428 K 8 v. Stipendije je živjalo 50 dijakov v skupnem znesku 8641 K 24 v.

— **Iz Kamnika** se nam piše: V torek, dne 17. t. m., je bil grozen vihar na „Mali kamniški planini“. Okoli 11. ure v noči tresčilo je v koč Šimna Kuharja, po domače Završnika iz Zevrha. Strela mu je ubila junca, vrednega okoli 120 K, Tinetu Urhu iz Krivčevega pa kravo, vredno nad

140 K; omamila je pa tudi več drugih živin, katere so prihiteli pastirji oživili; v tej koč nahajajoče se pastirje je tudi precej dobro oplazila. — Sreča je bila, da se ni koč vnela, ker bile potem gotovo zgorele vse. Koč je samo na „Mali planini“ nad 30. Isto noč je tudi tresčilo pod kališko cerkvijo v neko smreko, na Gojzdu v cerkveni zvonik in v Godiču v hišo Jerneja Jana, kjer so prihiteli sosede ogenj pogasili. Bog nas varuj večjih nesreč!

— **Z lga** se nam poroča: Včeraj zjutraj ob 7. uri plaval je 50letni Peter Kocjan, grajščinski logar v Velicem bajerju po čoln, ki je bil odvezan in se pomaknil proti sredi vode. Ko je doplaval do čolna, zgrabil ga je krč in utonil v 5 m globoki vodi. Kocjan je bil služabnik Soneške grajščine, vesten in obče priljubljen mož; zapustil je vdovo in četrto otrok.

— **Šolski dom v Gorici** je, kakor posnemamo iz „Edinosti“, prišel v nevarnost. Čim je nastal na Goriškem razpor, so prenehali prejšnji obilni doneski za „Šolski dom“. Stranka „Gorice“ je storila veliko napako, da je v „Šolskem domu“ napravila svoje glavno taborišče in mu tako vzela njegov nevtralni značaj. To je bil neodpušten greh. Prva posledica tega je bila, da se je učiteljstvo nastavilo s pogojem jednomočne odpovedi, druga posledica bo, da se s prihodnjim šolskim letom opusti deški oddelek in ostane samo še dekliski, a govori se celo, da se tisti gospodje, ki imajo društvo v rokah, bavijo z mislijo, prodati „Šolski dom“. Dopisnik „Edinosti“ priporoča, naj se reši „Šolski dom“ na ta način, da se volijo v odbor iz vsake stranke, narodno-napredne in klerikalne, po dva člana, predsednikom pa mož, ki uživa v jednaki meri zaupanje obeh strank.

— **Ciril-Methodova podružnica** za brdski sodni okraj imela bo v ponedeljek, dne 30. t. m., ob 4. uri popoldne pri Slaparju v Luskovici svoj občni zbor.

— **Veselica prostovoljnega gasilnega društva v Postojni**, določena na dan 22. t. m., se je preložila.

— **„Pevsko društvo Nabrežina“** je sklenilo prirediti slavnost blagoslovljenje društvene zastave dne 8. in 9. septembra, h kateri vabi vsa slovenska društva. Posebna vabila se razpošiljajo v teku osmih dni.

— **Nove slovenske razglednice.** Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, namerava izdati več umetniških razglednic, predstavljajočih Ljubljano za časa potresa. Doslej so izšle štiri take, jako lepe, raznobarvne razglednice. Narejene so po oljnatih slikah M. Ruppeja ter predstavljajo razvaline deželnega dvorca, Maurerjevo hišo, hišo Črnega in partijo z desnega brega Ljubljane. Nadalje je izšla v isti založbi razglednica, predstavljajoča Belopeško jezero po Zoffovi sliki. Cena izvodu 10 vin. — Podružnica „Slovenskega planinskega društva“ v Kranju je izdala jako lično po akvarelni sliki fotografa in slikarja g. Jagodica v Kranju narejeno razglednico, predstavljajočo mesto Kranj v jutranjem mraku, potem pa Cofišče in Sv. Jošta. Cena teh res jako lepih razglednic nam ni znana.

— **Tvrška Kavčič & Lilleg** v Ljubljani naznanja s posebno okrožnico, da sta se nje lastnika gg. Edmund Kavčič in Alojzij Lilleg razšla, in da imata zdaj oba gospoda vsak svojo posebno trgovino.

— **Zaradi nesrečne ljubezni** se je zastrupila na Bregu pri Ptuj službujoča Apolonija Kolar. Umrla je po petdnevnih mukah.

— **Velik požar** je razsajal dne 14. t. m. v Remnem pri št. Juriju ob južni železnici. Zgorelo je 9 poslopij. Škode je okoli 18 000 K. Zažgali so otroci.

— **Hranilnična knjižica ukradena.** Dorotheji Kralj, postrežnici na Tržaški cesti št. 22 je bila ukradena hranilnična knjižica kranjske hranilnice z vlogo 355 kron. Tat te knjižice ni mogel realizirati.

— **Sleparka.** Frančiška Mavc, žena strojevodje na južni železnici, je poslala včeraj dopoldne svojo 8 let staro hčerko Frančiško Mavc v Zupanovo prodajalnico na Dunajski cesti in jej dala 32 vinarjev in steklenico za olje. Pred Zupanovo prodajalnico se je pridružila Frančiški Mavc neka okoli 20 let stara dekle, katere ji je dejala, naj da njej denar in steklenico in naj gre v hišo, v kateri je Zupanova prodajalnica in naj pogleda, če je v II. nad-

stropju v vratih ključ. Franciška Mavo se je dala pogovoriti in je izročila denar neznanemu dekletu in šla v hišo. Ko se je vrnila, ni bilo več neznanke na ulici. Bila je pobegnila z denarjem, steklenico pa je pustila pri zidu ob hiši. Neznana sleparka že dlje časa na ta način lovi otroke po mestu in jim izvablja denar.

— „Hop“ je zavpil danes dopoldne neki kolesar pred „Narodnim domom“, v tem pa je tudi že podrl s kolesom na tla užitinskega paznika Nikolaja Jermana, kateremu je zapeljal v hrbet. Jerman se je pri padcu nekoliko poškodoval.

— V zobozdravniškem in zobotehničnem ateljeju zobozdravnika med. univ. dr. Rado Frilana deluje od 15. t. m. dalje zobni tehnik Otto Seydl, bivši asistent zobozdravnika g. Schweigerja. V svoji dolgoletni praksi pridobil si je priznanje in pri ljubljenost med občinstvom.

* Sedemdesetletnica Ivana Stojanovića. „Dubrovnik“ je prinesel poziv „srpske dubrovačke akademske omladine“ na „srpski narod“, da proslavi 70letnico rojstva pisatelja historika, kanonika Ivana Stojanovića 17. decembra t. l.

* Pelagra na Sušaku. „Jedinstvo“ se poroča z Reke, da se je na Sušaku pojavila nevarna bolezen pelagra. Oblastva so bolezen konstatirala ter odredila kar treba, da se ne razširi. Vest o tej epidemiji je povzročila na Reki in v Opatiji velik strah. Bolezen se je menda zanesla iz lično krbavske županije.

* Potres v Mostarju. Mostarski „Osvit“ poroča, da je bil 10. t. m. okoli 9. zvečer v Mostarju tako hrd potres, da so nekatere stene popokale, da so se porušili dimniki in je letela opeka s streh. Meščanstvo je bilo silno prestrašeno. V nekaterih lokalih je ugasnila luč. Tudi na deželi so čutili potres, v Cimu pa sta se baje porušili dve koči. Bajše sta se čutila ob 2. in 3. šn dva rahla sunka.

* Dijaški izgredi v Spletu. V četrtek minolega tedna so zaključili na spletskem gimnaziju šolsko leto. Po razdelitvi spričeval se je zbralo mnogo dijaštva pred gimnazijo ter demonstriralo proti ravnatelju in profesorjem tako, da je morala priti policija, ki je razgnala demonstrante šele takrat, ko je pokazala gole sablje. Istega večera okoli polnoči so prišli dijači v pristanišče. Odpeljati se je imel ravnatelj z ladjo „Wurmbrand“. Dijači so pozdravili ravnatelja z žvižganjem in vikom, pa tudi jajca so metali. Isto noč so namazali dvema profesorjema hiše in profesorju Rojetu so metali celo kamenje skozi okno. V soboto večer, ko je prišel Roje iz gimnazije, so ga dijači sprejeli s krikom in ga spremlili do doma. V nedeljo pa je zopet okoli 50 dijakov sprejelo nadzornika Zavatlala z vikom in krikom, ter metalo za njim in spremljevalci kamenje. Prof. Kulisić je bil ranjen. Prof. Lazzariju pa so vrgli v spalnico velik kamen.

* Boji z biki in duhovščina. V Kataloniji, najnaprednejši španski pokrajini, je živa agitacija proti bojem z biki, ker so ti boji surovi in neusmiljeni, ter vplivajo na gledalce slabo. Vsi sloji, tudi delavci, so proti javnemu klanju bikov, pri katerem se razpara tudi mnogim konjem trebuh ter se ponesreči več borilcev. Le duhovščina baje ni proti tem surovostim ter je postavila v areni improviziran oltar, na katerem stoji moštrаница. Na pravila se je pritožba, in škof Morgados je bajše začel preiskavo.

* Izgubljena hči — oiganka. Iz Szabadke poročajo: Nekako pred 18 leti je izginila dve leti stara hči posestnika Martina Hintersehra. Vse iskanje je bilo zaman. Te dni pa je prišla v mesto karavana cigánov. Neka ciganka z dvema otrokoma je prišla v Hintersehrovo hišo prosit miloščine. Gospa je spoznala v ciganki svojo dvajsetletno hčer ter se prepričala o tem še s tem, da je imela ciganka pod kolenom neko znamenje.

* Najaktuvalnejša drama. V Rimu imajo že svojo kitajsko dramo, ki se imenuje „Le grandi Stragi in China“. Drama ima za snov smrt italijanskega poslanika Salvagga Raggiija v Pekinu. Vsebina je tale: Princ Tuan se je strastno zaljubil v poslaničovo ženo in grozi, da pomori vse tujce, če se mu ne uda. Poslanikova žena pa odbije Tuana in se ne meni za grožnje. Bok-sarji jo siloma odvedo, toda italijanski po-

morščaki jo rešijo. Princ Tuan obkoli italijansko poslanništvo, ga vzame in zažge. Že se hoče polastiti ljubljene žene, ko skleneta poslanik in soproga, da umreta skupno. In revolverja počita, zastor pa pade.

* Tragičen konec cele rodbine. V mali gališki vasi Betanzosu je živel majhna kmetiška rodbina (mož, žena in dvoje otrok), ki je bila poštena in delavna. Šletna hčerka je pasla krave, da si zasluži kruh. Oče je otroku večkrat zabičil, naj pazi na živino, da ne bo delala škode. Toda nedavno je, dekle vsled vročine zapalo in krave so zašle v žito in se pasle ondi. Slučajno je to zapazil oče, pregnal s palico krave iz žita, potem pa v svoji togoti pretepal hčer tako kruto, da ji je ubil lobanjo, in da je umrla kar na mestu. Takrat šele se je oče zavedel, kaj je storil. Ves obupan je hitel domov povedat ženi svoj zločin. Nato pa je zopet stekel iz hiše ter se vrgel v bližnjo reko. Preplašena žena mu je hotela na pomoč, a valovi so že poržli moža. Ko se je vrnila domov, pa je našla nov strašen prizor: svinje so prišle v sobo ter ji napol požrle najmlajše, nekaj mesecev staro dete, ki je bilo že mrtvo v mlaki krvi. Pri tem pogledu je zadela grozno prestrašeno in obupano ženo kap, da se je zgrudila še ona mrtva.

* 30 otrok ubila strela. Blizu Dremena ob Christiania Fjordu na Norveškem je nedavno udarila strela v šolo, kjer je bil učitelj s 30 učenci. Šolarji so imeli ravno premor ter so jedli, kar so si prinesli seboj, učitelj pa je sedel za katedrom. Nakrat je počilo in soba je bila polna dima, prahu in pepela. Učitelj je videl kako so otroci otrpli in držali prste krčevito narazen. Potem so popadali kakor mrtvi ali pa se zvijali kakor v krčih. Potem je bilo vse tiho. Učitelj se je kmalu toliko zavedel, da je odprl vrata. Nato so, začeli nekateri otroci kričati ter se vesti kakor blazni. Večina ni slišala, drugi so se dušili, ker so imeli polna usta. Obleka in črevlji so bili strgani, nekateri so imeli višnjevkaste maroge po rokah in nogah. Obraz zlasti okoli ust, je bil višnjev. Nekateri so se zavedli popolnoma šele čez par ur. A vsi so okrevali kmalu in niso trpeli na zdravju prav nič.

* Narod brez živcev so Kitajci. Neravnosti namreč ne poznajo, nego so hladni in mirni do zadnje mišice. Kitajec more delati od zgodnjega jutra do noči neprestano kot stroj in se niti ne premakne s svojega prostora. Spati more Kitajec sredi največje družbe, sredi najsilnejšega hrupa, na pekočem solncu, v tropu muh in sicer kar na tleh ali na kamenju z doli visečo glavo in odprtimi ustmi, v katerih se sprehajajo mrčesi. Premikanje se zdi Kitajcu zoperno. Izprehodov ne ljubi, dirkanje s kolesi pa se mu zdi naravnost nerazumljivo. Da je Kitajec navajen nečednosti, je znano. Koplje se Kitajec malokdaj. Smradu Kitajec menda ne pozna, kajti je stvari, kakoršnih bi Evropejec niti takrat ne pokusil, ako bi ga mučil najhujši glad. Kitajci pa jedo bolne in poginole živali, saj mesnega ogledništva ne poznajo.

* Kakšni so kitajski trgovci? Kitajski trgovec je sila potrpežljiv. Ako pride kdo v njegovo prodajalnico, ga trgovec ne vpraša, kaj bi rad, nego mu ponudi čaja ali pipo tobaka. Šele med pogovorom pove kupec svojo željo, ali pa tudi ne. Nihče ga ne sili, da bi kaj kupil, in trgovec nikdar ne ponuja ali celo hvali svojega blaga. Čuden trgovski običaj pri Kitajcih je, da mora kupec dražje plačati, ako vzame več iste stvari. Čim večji kos kupi kdo, tem dražje mu ga zaračunaj trgovec, mesto da bi ga dobil zato ceneje kakor je običaj pri nas.

* Pokop pri Kitajcih. Na Kitajskem je praznovrstvo doma. Tam veruje vse v duhove in strahove. Zato pa so do mrtvih jako pozorni. Pri pokopu se ravna po predpisih, ki so za vsaki sloj in stan drugačni. Čim bolj imeniten je kdo, tem višji grob ima. Kuli dobi 4 črevlje visoko gomilo, cesar pa — 30 črevljev. Različni so darovi za na grobe, različna drevesa okoli njih in različne rakve. Nekateri ima črne, drugi rdeče, tretji — to so najnižji — pa bele, nepobarvane deske. In kadar se govori o mrtvecu, ga treba imenovati s celim naslovom, sicer je razžaljen.

* Kitajske deklice revni stariši navadno pomoré, pomečejo na cesto, v ribnjake, jarke in v reke. Le bogati stariši obdržijo vse otroke. Prvi mesec življenja

otroka je v neverni ali praznovorni rodbini vedna muka in nesreča je za otroke, kateri postane po boleznih ali slabi hrani nemiren in joče. Vsled svoje vere v bistvo vanje principov dobrega in zla vidijo Kitajci v bolnem otroku nadvlado demonskega principa in zato tudi uporabljajo energijska sredstva za njega potlačenje. Zato jokajočega otroka zbadajo, bijejo, ščipljejo, in ako ta sredstva ne zadostujejo, vržejo otroka močno na tla, da bi hudega duha izgnali. Ako premaga princip dobrega, ozdravi dete, ako premaga princip zla, podleže dete in se spremeni v zlega duha.

* Pokop kitajskih otrok. Samo bogati stariši pokopljejo svoje otroke na pokopališču, toda brez vseh obredov. Revni sloj prepusti pokopavanje svojega potomstva državnim grobarjem. V Pekinu so v raznih delih mesta posebne sobe za mrliče, kamor morejo prenašati stariši svoje otroke; ti, ki bivajo daleč od takšne sobe, položijo mrtveca samo pred duri svojega doma in ga pokrijejo s plahto. Grobar se vozi vsak dan po mestu z velikim pokritim vozom in pobira vse te male mrliče, jih meče na voz in jih vozi na mesto, kjer jih pokopljejo v skupnem grobu. Grobar-voznik, strašno zamazana oseba, pokrita s cunjami, grabi sirovo s svojimi umazanimi rokami mala, slaba telesca in jih luča kakor smeti na voz. Mali, otekli in zmordeli otročiči se na prepolnem vozu bijejo drug ob drugega pri vsakem koraku. Ako odgne veter na kakšnem mestu ponjavo ki pokriva voz, tedaj je videti tu otroklo ročico ali nožico. Za mestom spremlja voz jata psov in gavrani se tepo za svoj plen. Grobarska obrt mnogo prinaša. Četudi so revni otroci pokriti samo z rozognico, odevajo bogatini svoje otroke z lepimi novimi oblekami; grobar jih seveda sleče in obleke prodaja.

Književnost.

— „Glasbena Zora“, II. letnik, zvezek VII. ima to-le vsebino: Gimnastiko prstov in ročnih zgibov. Spisal Fr. Gerbič. — Slovenska glasba. — Vesti iz umetniškega sveta. — V muzikalni prilogi: Rasti, rožica! Besede E. Ganglove. Uglasbil Fr. Jordan za moški zbor. — Moj vrtec. Besede Andr. Praprotnikove. Uglasbil Fr. Ferjančič za moški zbor. Arija Ivana. Iz opere „Teharski plemiči“. Besedilo napisal A. Funtek. Uglasbil dr. B. Ipavec.

— „Slovenka“. Vsebina VII. zvezka je tale: Oton Zupančič: „Nedeljska romanca“. Ivo Šorli: „Iz teme v temo“. Oton Zupančič: „Pesem“. Mrakova: „Idealno materinstvo“. I. S. Machar — Ant. Dermota: „Pismo“. Dragotin Lončar: „Lavra Marholmova o ženi“. Oton Zupančič: „V gozdu“. Zofka Kveder: „Študentke“. Ivanka: „Zavod sv. Nikolaja v Trstu“. Listek: Književnost in umetnost; razno. Slika: H. Tichy: Pietà. S to številko pričinja drugi poluletnik „Slovenka“, ki bo poslej prinašala tudi slike. Sicer pa ostane smer „Slovenke“ ista, kakor je bila doslej.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. julija. Vseučiliški profesor v Gradcu dr. Gregorij Krek je stopil v pokoj in dobil tem povodom naslov in značaj dvornega svetnika.

Budimpešta 21. julija. Večerni listi prijavljajo zaupno okrožnico ministrskega predsednika, s katero se naroča velikim županom, da se povodom proslave 900letnice, kar je bilo na Ogrskem uvedeno kristjanstvo, ne sme nobeno javno posloplje okrasiti.

Budimpešta 21. julija. V Szekely Udvarhelyju sta se odvetnik dr. Kanija in odvetniški koncipijent dr. Tulinsky dvobojevala na samokrese. Kanija je bil v tem dvoboju ustreljen.

Petrograd 21. julija. Minister zunanjih del postane poslanik Nelietov.

Bruselj 21. julija. Privatna sporočila javljajo, da je bilo na Kitajskem doslej 82 belgijskih misijonarjev ubitih. Princ Tuan je neki zaukazal, poklati vse kitajske kristjane.

London 21. julija. „Times“ poroča iz Honkonga, da je neka francoska ladja po odhodu Lihungčanga

izkrcala tam 300 francoskih vojakov, da varujejo tujce.

London 21. julija. Tatarsko vojaštvo se je v bližini Kantona utaborilo. Poleg tega vojaštva je tam 13.000 črnih praporščakov.

London 21. julija. Kadar dojde vse vojaštvo, kar ga je na potu na Kitajsko, štela bo inozemska armada 115.000 mož s 311 topovi.

London 21. julija. Lihungčang je šel pod tremi pogoji v Pekin: 1. da poskusi vlada velesile pomiriti, 2. da se gibanje bokserjev brezobzirno zatire in 3. da Lihungčanga ne zadene nobena odgovornost, če bi njegova intervencija pri velesilah ne imela uspeha.

London 21. julija. Kitajski poslanik Lifenglüh je izjavil, da je dobil brzojavko z dne 18. t. m., glasom katere so inozemski poslaniki v Pekinu še živi.

London 21. julija. V tem, ko smatra ameriška vlada brzojavko ameriškega konzula v Čifu, ki naznanja, da poslaniki v Pekinu še žive za pristno, sodi londonsko časopisje, da brzojavka ni pristna, oziroma da ni odgovor na vprašanje ameriške vlade z dne 11. t. m., nego da je bila odana še, predno so bili poslaniki ubiti, Kitajci pa da so jo šele zdaj odposlali. Londonsko časopisje je mnenja, da so poslaniki mrtvi.

Washington 21. julija. Vlada je dobila od ameriškega konzula v Čifu brzojavko z dne 19. t. m., v kateri je rečeno, da so bili dne 16. t. m. vsi inozemski poslaniki v Pekinu še živi. Nadalje se poroča, da je neki kurir, ki je dne 11. t. m. zapustil Pekin, isto potrdil. Končno naznanja neka tretja brzojavka, da so po sporočilu guverneja v Šantungu poslaniki še živi in da se kitajska vlada trudi, jih rešiti. Ameriška vlada se je zavzela pri velesilah za to, da se nemudoma lotijo osvobojenja Pekina.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospica Tonica Majzeljeva v Belicerkvi nabrala 15. t. m. od štirih rodoljubov: „Sicer majhen dar, pa od srca“ 5 K. — Živelj darovalci, nabiranci ter njih posnemovalci!

Za učiteljski konvikt: g. Janko Škerbinec v Višnjigori poslal 6 K, katere je darovalo učiteljstvo iz Višnjegore mesto venca na krsto gospoda nadučitelja Bartla v Šmartnem pri Litiji. — Svoto smo izročili gospodu J. Dimniku, ki s tem hvaležno potrjuje sprejem.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Fotografični aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta zanimajoč šport, ki se ga vsakdo lahko nauči, od l. 1854. obstoječo specialno hišo fotografičnih potrebščin firme A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9, ter da pregledajo njen ilustrovani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. a (11—10)

Za turiste in kolesarje. Kakor se nam poroča od več strani, uporabljajo Kwizdov Fluid turisti, kolesarji in jahači pred in po mučnih turah z vidnim uspehom. Ta Kwizdov Fluid ima lastnost, da naredi človeško mišičje odporljivo in vstrajno. Dalje oživlja oslabele mišičje ter odstranjuje vsak trud. Za pešce in športne ljudi je to jako zanimivo ter največje vrednosti.

Kosmin usna voda se jednoglasno priznava za najboljšo za hranitev zob, ker združuje presenetljive učinke in dober okus z izredno nizko ceno. Steklenica za 1 gl. služi dolgo časa. Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

Najlepše likano perilo.

Katera gospodinja ni še opazila, da pri vporabi slabega skroba ne postane perilo avito in gladko. To je odstranila renomirana tvrdka Erica Schuler jun. v Hebu in Lipskem s tem, da je iznašla „Glaneline“ ki ne vsebuje nikakih škodljivih tvarin, marveč je izdelana iz le zato prepranega skroba, kateri naredi perilo snežne belote ter elastično. Tudi nespreneta roka se pri vporabi „Glaneline“ ne ponesreči. Vporaba „Glaneline“ je jako lahka ter navadna. Da se obvaruje pred posnemanjem, pazi naj se pri nakupu pri vsakem ovitku na zakonito vdelano besedno znamko „Glaneline“ ter na rdečo prečno progo. „Glaneline“ se dobiva po 10 vinarjev večinoma v vseh specerijskih, drogerijskih trgovinah ter trgovinah z milom.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. julija: Terezija Graf, zasebnica, 82 let, Šelenburgove ulice št. 4, ostarelost.

Dne 19. julija: Jakob Lukman, užitinski paznik, 55 let, Tržaska cesta št. 13, oslabiljenje srca.

V deželni bolnici:
Dne 18. julija: Jožef Cegnar, posestnikov sin, 36 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 306-3 m. Srednji aršni tlak 736-0 mm.

Julij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
20	9. zvečer	740.2	22.6	sl. vzhod	jasno	0.0 mm.
21	7. sjutraj	741.2	17.8	sl. vzvzh.	jasno	0.0 mm.
	2. popol.	739.6	29.3	sl. jvzh.	jasno	0.0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 22.7°, nor-
male: 19.9°.

Dunajska borza

dne 20. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.35
Skupni državni dolg v srebru	97.15
Avstrijska zlatna renta	115.55
Avstrijska krona renta 4%	97.40
Ogrska zlatna renta 4%	115.45
Ogrska krona renta 4%	90.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1720.-
Kreditne delnice	668.-
London vista	242.52 1/2
Švabski drž. bankovci za 100 mark	118.55
20 mark	23.71
50 frankov	19.32
Italijanski bankovci	90.45
0. kr. cekini	11.37

Zahvala.

Za mnoge dokaze pristrčnega sočutja, ki so nam došli od tolikih strani povodom boleznij in smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Antona Schuster-ja

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za poklonjene vence izrekamo s tem svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 20. julija 1900.

(1462) Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Za obile dokaze srčnega sočutja med boleznijo in povodom smrti našega soproga, oziroma očeta, deda, tasta, strica in brata, gospoda

Jakoba Lukmanna

užitinskega paznika

izrekamo pevskega družstva "Ljubljana" za milo petje pri pogrebu, darovalcem vencev, kakor tudi vsem za spremstvo, svojo pristrčno zahvalo.

V Ljubljani, dne 21. julija 1900.

(1464) Žalujoča rodbina.

(36-8)

Priporoča se, paziti na to zname-
nje, užgano v probek, in na eti-
keto z rudečim orlom, ker se jako
pogostoma prodajajo ponaredbe
Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in
Petru Lessnik-u in v vseh lekarnah, večjih spece-
rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke!
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFKE DUNAJ VI/2

Učenec

se vsprejme pri (1433-2)

**J. Kapscha nasledniku
juvelirja.**

Dve stanovanji

s štirimi sobami in pritliklinami se oddasti
za novembarski termin v novi vili na vo-
galu Levstikovih ulic in ceste na Rožnik.
Natančneje se poizve v pisarni gosp.
Fil. Supančiča, Rimska cesta št. 20. 1432-2

Učenec

se sprejme v trgovino s specerijskim bla-
gom pri (1439-2)

Ferd. Hlebšu v Kranji.

Knjigovodja

dobro izurjen, z lepo pisavo, več obeh deželnih
jezikov, se takoj sprejme pod ugodnimi po-
goji. Uradniki premogokopov imajo prednost.
Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“. 1441-1

Učenec

za gostilniško obrt, čvrst, čedne unajnosti,
ki je dovršil ljudsko šolo ter je iz dobre
hiše sprejme se v restavraciji „Narodnega
(1463-1) doma“ v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

**Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga doz
Trbiš.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
v Ansee, Isil, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Ga-
stein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linco, na
Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. sjutraj
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd,
Inomost, čez Klein-Reifling v Linco, Budejovice, Plzen,
Marijine vate, Heb, Francove vate, Karlove vate, Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m.
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linco, Budejovice, Plzen,
Marijine vate, Heb, Francove vate, Karlove vate,
Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zve-
čer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah
in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-
Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki:
Ob 6. uri 54 m. sjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne,
ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod
v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiša.** Ob
5. uri 15 m. sjutraj osonni vlak z Dunaja via
Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra,
Isila, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-
zensfeste. Ob 7. uri 45 min. sjutraj osonni vlak iz
Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak
z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Ma-
rijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca,
Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta,
Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pon-
tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z
Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni
vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Bu-
dejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.
Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20
min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz
Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki:
Ob 8. uri in 21 m. sjutraj, ob 2. uri 32 m.
popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Od-
hod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7.
uri 28 m. sjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6.
uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Lju-
bljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m.
sjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m.
in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne-
deljah in praznikih. (1305)

Učenec

za trgovino z mešanim blagom na deželi
se vsprejme. (1421-3)

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“.

Dobro obiskovana

gostilna v Ljubljani

se dá v zakup.

Pojasnila daje g. Ivan Pintar v Ljub-
ljani, Soteska št. 10. (1453-1)

Prodajalnica

z eno delavnico in z eno sobo se v hiši
v Židovskih ulicah šte. 1 v pritličji na
desno takoj odda. (1389-3)

Natančneje pri hišni gospodnji Fran-
čiški Bilina, Breg šte. 2, II. nadstropje.

Hiša z mlinom

v Lescah št. 24, s travniki, jezerom itd.,
četrt ure od kolodvora oddaljena, se
proda iz proste roke. (1242-5)

Več pove lastnik **Tomaž Pre-
šern, v Lescah št. 24.**

G. Z. Firm. 195.

Einz. I. 259/1.

Bekanntmachung.

Beim k. k. Landes- als Handelsgerichte in
Laibach wurde die Eintragung des Erlöschens der
Firma:

„Johann Wakonigg“

zum Betriebe einer Gemischtwarenhandlung in
St. Martin bei Littai in das Register für Einzel-
firmen vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach,

Abth. III., am 12. Juli 1900.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v
Ljubljani se je vpisalo prenehanje tvrdke „Johann
Wakonigg“, trgovina z mešanim blagom v Smart-
nem pri Litiji v registru za posamezne tvrdke. —
C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III.
dne 12. julija 1900.) (1461)

Staro preizkušeno dije-
tetično kosmetično sred-
stvo (namazanje) za oja-
čenje in okrepitev kit
in mišic človeškega
trupla.

Kwizdov fluid.

znamka kača.

(Turistovski fluid.)

Vporabljajo ga turisti, kolesarji
in jezdeci z uspehom za ojače-
nje in zopetno okrepitev po
daljših turah.

Gena 1 steklenici K 2-—, 1/2 steklenici K 1-20.

Pristen na prodaj v vseh lekarnah.

G **Glavna zaloga:** (1336-1)

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Poštna in brzojavna upraviteljica

z večletno prakso in službenimi spričevali
o večletnem izvršnem službovanju

išče mesta

pod ugodnimi pogoji. Ponudbe naj se blago-
voljno pošiljajo pod šifro G. H. šte. 666
Ljubljana poste restante. (1413-3)

Učenec

vsprejme se takoj, oziroma s 1. avgu-
stom t. l. v specerijski trgovino v Ljubljani.
Ponudbe vsprejema Vekoslav Dolni-
čar v Ljubljani.

Dotična pojasnila daje upravnistvo
„Slov. Naroda“. (1419-3)

Dosluzen naddavkar

išče v Ljubljani primerne
službe. (1454-1)

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“.

Opr. št. firm 196.

Ges. II. 57/1

Razglas.

Na c. kr. deželni kot trgovski sodnji v
Ljubljani izvršil se je v registru za družbene
tvrdke vpis družbene tvrdke:

„Slavinec & Selek“

Gemischwaren- und Productenhandlung in St.
Martin bei Littai, in pa dejstvo, da sestaja javna
trgovska družba iz družbenikov Ivana Slavinec-a
in Ivana Selek-ja oba trgovca v Smartnem pri
Litiji, da se je pričela dne 1. junija 1900, da ima
svoj sedež v Smartnem pri Litiji in da ima vsak
izmed obeh družbenikov pravico zastopati družbo
in podpisovati firmo. (1460)

C. kr. deželna kot trgovska sodnja v Ljubljani

odd. III., dne 12. julija 1900.

Zdravilišče v visokih Alpah.

Levico
(500 m)

Vetriolo
(1500 m)

Južno Tirolsko.

Arsenasti, železnati zdravilni vrelci priznani
izbornega uspeha proti krvnim, živčnim in žen-
skim boleznim. Levico-arsenasta voda se dobi
v vseh lekarnah (641-8)

**Imeniten zdraviliški
zavod I. vrste.**

(Po leti in po zimi odprti.)

Krasna lega, milo podnebje, najmodernejši
komfort, zdravljenje s pitjem in kopanjem, druž-
binske in športne zabave.

Železniška postaja Valsuganske železnice
jedno uro od Tridenta. Direktna zveza z brzo-
vlaki na vse strani in od vseh strani. Prospekte
itd. pri potovalnih pisarnah in v ravnateljski pi-
sarni v Charlottenburgu (Berlinerstrasse 33) in v
Levico (južno Tirolsko).

Brzojavna adresa: Polly, Levico.

dr. Polly-Polacsek
glavni ravnatelj.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu

ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji
ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo
po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.
Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno mlekarno in sirarno.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-6)

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Zobozdravnik

med. univ. dr. Rado Frlan

špecialist za porcelanaste in zlate plombe, zlate krone in sponse, zlata
zobovja itd. naznanja slavnemu občinstvu, da je od 15. julija naprej pri-
njem zobni tehnik **Otto Seydl**, bivši asistent v ateljeju zobozdravnika
Schweigerja v hotelu pri Maliču. (1456-1)

„THE MUTUAL“

zavarovalna družba za življenje v New-Yorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku 3 let
nezapadljive.

Konečne številke bilance za leto 1898:

Denarno stanje	1.369.576.693-29 kron.
Zavezanosti na račun lastnikov polic	1.150.188.487-79
Prebitek na račun lastnikov polic	219.408.205-50 kron.
Zavarovalno stanje, všteti telesne rente	4.795.609.175-81
Dohodki leta 1898	299.660.000-—

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri
c. kr. ministerialnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. V polici zajamčena posojila in odkup v gotovini.

Pojasnila, prospekte i. t. d. daje

(1921-20)

generalno zastopstvo za Kranjsko

v Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 14, II. nadstr.

Uradno dovoljena (1455)
posredovalnica stanovanj in služeb
G.F.L.U.X
Gospodske ulice št. 6
išče nujno: Več navadnih in bolj
kuharic, natakaric, blagajnic, slu-
žabnikov, pestunov, hišin l. t. d.
za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj.
Natančneje v pisarni.

Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.
Prihodnje odplutbe:
26. julija Amsterdam 1:00 popoldne.
2. avgusta Statendam 5:00 dopoldne.
9. avgusta Spaarndam 12:00 opoldne.
16. avgusta Rotterdam 4:30 dopoldne.
Novi parniki na 2 vijaka.
Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (1291-4)
Cene v prvi kajiti od 360 K naprej izprista-
drugi kajiti od 216 K nišča
III. razred 185 K 40 h z Dunaja.
Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inmostu in Trstu.

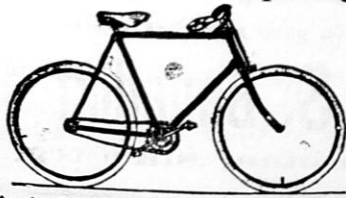
Prošnja in pojasnilo.
Usojam si slavnemu p. n. občinstvu na de-
želi uljudno naznaniti, da se trgovina z že-
lezni
Andr. Druškoviča naslednik **Val. Golob**
nahaja edino le
na Mestnem trgu št. 10
ter naj blagovoli pri korespondencah in cenj. na-
ročilih natanko adresovati, da zamorem točno
odgovorjati, oziroma postreči.
Za doslej mi izkazano zaupanje se najskre-
nejše zahvaljujem ter prosim daljne naklonjenosti.
Z odličnim spoštovanjem
Val. Golob.
(1414-3)

Lovrenc Zdešar
na Glincah pri Ljubljani
priporoča (1397-2)
svoje najpreje in najizvrstnejše
žganjske izdelke, vsakovrstnega
najboljšega sadnega žganja, kakor:
brinjevca in slivovke, ter naznanja,
da ima brinjevec že iz novega
letošnjega dalmatinskega brinja,
liter K 2-70, kakor tudi jagodovec
iz letošnjih črnih jagod, novo le-
tošnje blago po K 2-70 in slivovko,
14 let staro, po K 2-80 liter.

RIZORÉ

ABADIE
PARIS

Št. 102 Pr. **Službi praktikantov.** (1452-1)
Pri deželni knjigovodstvu in pri deželni blagajnici kranjski izpraznjeno je po-
eno mesto praktikanta z adjutom 1000 K na leto.
Prosilci za jedno teh dveh mest vložijo naj svoje prošnje
do 8. avgusta 1900. leta
pri deželni komisiji kranjske v Ljubljani. Prošnje morajo biti opremljene s krstnim
listom in s pričevali o dovršenih študijah. Oziralo se bo le na one prosilce, ki doka-
žejo, da so dovršili kako srednjo šolo ali pa nižje razrede kake srednje šole, vrhu tega
pa kako trgovinsko šolo, ter da so večji slovenskemu in nemškemu jeziku v govoru
in pisanju.
Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 19. julija 1900.

Josip Širca v Žalcu
tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor
„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“
potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami
opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gld. naprej.
Lastna popravilnica.
Zaloga posameznih kolesnih del in kolesar-
skih potrebščin. (850-13)
Točna in kulantna postrežba.

Etterjev sadni sok
in gotovo bodejte jako zadovoljni. Iz Etterjevega sad-
nega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih
rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev.
10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vsipe, dá 110 do 140 litrov sadnega vina. Liter te izborne pijače stane okoli pet krajcarjev.
Samo-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopriwa, Sv. Petra cesta št. 44.
VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern). (1089-15)

Slovenskega stenografa
vsprejme takoj
notar Hudovernik v Kostanjevici.
Plača po dogovoru. (1459-1)

Zobozdravniško naznanilo.
Da prepričim vsako pomoto,
naznanjam najudaneje, da ne od-
potujem v Herkulove toplice
in ordiniram kakor doslej tudi za
naprej v hotelu „pri Maliču“
(Stadt Wien) II. nadstropje,
vsak dan od 9—12 ure dopoldne
in od 2—5 ure popoldne.
Z velespoštovanjem
Schweiger
(1458) zobozdravnik.

„GLANZINE“
zakonito varovano pod št. 9386 in št. 9723
daje (1362-2)
najlepše likano perilo.
Z jedno tablico „Glanzine“ za 10 vin.
v 1/2 litra tople vode razpuščeno se lika
brez vsacega drugega dodatka absolutno
gotovo: 6 vrhnih srajc, 12 manšet in 12
ovratnikov, da so
tako lepi, kakor novi!
V tablicah po 10 vin. na prodaj v večini špecerij-
skih in drogerijskih trgovin in v prodajalnah mila.
Jedini izdelovatelj:
Fric Schulz jun.
Heb (Eger) in Lipsko.

Zahtevajte zares najboljši cigaretni papir
in najboljše zavitke sveta
Abadie.
Vsak list z zlatim tiskom. Se ne
zamasti. Ne ugasne. Ne škoduje
zdravju. (1109-8)
Glavna zaloga pri
Jos. Petriču. Ljubljana.

Po nizki ceni se prodaja na obroke
hiša
kozolec in dve nji
pri Ljubljani, v Tomačevem hiš. šte. 41.
Več se izve pri A. Ropret-u v c. kr.
tobačni tovarni v Ljubljani. (1438-1)

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje (434-12)
vinski jesih
ALBERT ECKERT
v Gradcu.
Dobiva se v vseh boljših specerijskih in
delikatesnih prodajalnicah.

Proti
malokrvnosti
Železnato vino
lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže
ima v sebi **90krat več železa**
kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča
china-železnata vina, katera često
nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. III. (1368-2)
Vsled tega največje jamstvo za
izdatnost tega vina pri malokrvnih,
nervoznih ali vsled bolezni oslabe-
lih, kakor tudi še posebno pri ble-
dih, slabotnih in bolehalih otro-
cih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.
Vnauja naročila proti povzetju.

Moderce
najnovejše fačone,
najboljši izdelek
priporoča 30
Alojzij Persché
Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Ivan Jax
Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.
Najnižje cene. 30
Benki zastoj in franko.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:
Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
20 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan
à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Škerce: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kočbek,
Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.
L. Schwentner
knjigotržec
V Ljubljani, Dvorni trg šte. .

Učenca
ki je spolnil 14. leto, dobrih starišev,
sprejme v trgovino s specerijskim in že-
leznim blagom
(1412-3) **Fran Picsek**
trgovec v Ribnici, Kranjsko.

Laborant
ki je bil več let v dunajskih lekarnah,
išče službe,
Prijazne ponudbe pod: „J. J. poste
restante Kočevje“. (1423-3)
Pri delavskem konsumnem društvu
premogokopa v Zagorju
sprejme se
prodajalec
(komi), večšak v mešanem blagu in zmožen
obeh deželnih jezikov.
Prosilci naj pošljejo prošnje s prilože-
nimi spričevaji, z naznanilom svoje starosti,
stanu in plačne zahteve do 31. malega
srpana na „Delavsko konsumno društvo
premogokopa v Zagorju ob Savi“.
Vstop 15. velikega srpana. Starejši
imajo prednost pred mlajšimi. (1418-3)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
in od mene preskušene. — Ilustro-
(110) vani ceniki zastoj. (28)

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic
perila, kravat itd. 30
po najnižjih cenah.

JUHNA ZABELA Z MAGGI

Maggi-jeva juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnjujejo. (1445)

Za vlaganje sadja

priporoča pristno staro **slivovko**, **vin-ski tropinovec**, **žitno žganje**, kakor tudi posebno dober pristen **brinjevec**

Adolf Kopřiva

(1384—3) Sv. Petra cesta šte. 44.

Mesne konserve juhine konserve prepečenec cognac

(1228—9)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbisch-u
Ljubljana, Kongresni trg.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahtevajte **Luser-jev obliž** za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschlager,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (485—20)

Kmetijska podružnica v Selcah nad

Škofjo Loko

posreduje nakup

sodov

za razpošiljanje zelja, repe, rib; sodov za žeblice, cement, kakor tudi posode za različne tekočine. (1440—1)

Dragih dirkačev

ne vpotrebujemo več!

Preveč veljajočo reklamo

smo omejili!

Obojega več ne trebajo naša

Styria-

kolesa

kar se prihrani, pride v korist kupovalcem, zato so

cene nizke!

Izdelovalnica 'Styria' koles

Ivan Puch & Co.

(427—20)

v Gradcu.

Le pristna ima zamožastopnik:

Fran Čuden v Ljubljani.

Prodajalnica

z mešanim blagom

odda se radi rodbinskih razmer v nekem trgu na Notranjskem pod ugodnimi pogoji

takoj v najem.

Ponudbe na upravnništvo 'Slov. Nar.' pod J. L. (1367—4)

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatino in srebrnino

v Ljubljani

Stari trg šte. 28.

Usojam si opozoriti slav. p. n. občinstvo, da sem odprl prodajalno najraznovrstnejših **zlatih, srebrnih in nikelnastih žepnih ur, stenskih ur, ur budilnic itd.**, vsakovrstnih **zlatih, srebrnih in nikelnastih verižic, prstanov, uhanov, zapestnic itd.** Sploh vseh v to vrsto spadajočih predmetov po **najnižjih cenah.**

Ure so pristno **švicarskega dela**, natančno in zanesljivo izdelane.

Popravila, tudi najtežavnejša, vsprejemljem ter izvršujem točno in natančno po najnižjih cenah.

Prodaja finih očal, naočnikov, barometrov in termometrov, sploh vseh v to stroko spadajočih predmetov. (1402—2)

Najboljši

kmetijski stroji

kakor

mlatilnice, slamoreznice, gepelji i. t. d. se dobe najceneje vedno v zalogi kmetijskih strojev (1444—1)

Fran Detter

v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Služba

občinskega sluge

odda se pri županstvu v Hrenovicah pri Postojni. Prosilci, popolnoma vešč slovenskega jezika v govoru in pisavi, vložijo naj prošnje pri županstvu v Hrenovicah do 31. julija t. l.

Plača po dogovoru z ozirom na prisilčno zmožnost v pisavi.

Županstvo v Hrenovicah

dne 16. julija 1900.

(1429—3)

Župan: Ivan Debevec s. r.

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolj renomirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213—26)

Dobiva se povsod na prodaj.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (697—7)

V Ljubljani: A. Stacul, v Kranju: F. Dolenz.

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik:

(534—19)

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo

(1139—7)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr.

priv.

povsod.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministristvu podrejeni, državno podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi uživajo pravico, da vstopijo za jednoletne prostovoljce.

Dne 17. septembra t. l. se začne 38. šolsko leto. Vsprejemajo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. L. 1900. v prvi letnik vstopijo lahko absolventi zavoda v treh letih. Pripravljalni razred se vzdržuje posebej za manj vzposobljene prosilce za vsprejem. Ker se bodo vse trgovske akademije polagoma razširile na štiri letnike, je pripravljalni razred 1900/1901 tako urejen, da je enak bodočemu prvemu razredu in omogočuje neposredni prestop v drugi letnik štiriinrazredne šole.

Z zavodom je združen **jednoleten abiturijentski tečaj** (začetek 1. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol, ki se hoté posvetiti trgovskim ali industrijskim podjetjem, ali hoté kot velikašolci (juristi) svoje vednosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti **poluletni tečaji** za gospe in posebej za dame.

Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi zaradi oskrbljenja učencev, daje **ravnateljska pisarna v Gradcu, Kaiserfeldgasse 25.**

(1437—1)

Ravnatelj: **J. Berger.**

Ustanovljena

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga

vsakovrstnih **čopičev** za pleskarje, slikarje in zidarje, **štedilnega mazila** za hrastove pode, karbolineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom **'Rapidol'**.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Bielekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 29

Vnanja naročila se točno izvršé.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja

29

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših uzorcih in po

najnižjih cenah solidno in

najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

29

Ljubljana, Stari trg.

Pod Trančo št. 2.

29 Veliko zalogo

Klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 29

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Učenec

14 let star, poštenih starišev, se sprejme v trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki v večjem mestu.

Prednost ima isti, ki je dovršil prvi ali drugi gimnazijski razred.

Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo „Slov. Naroda“.

(1431—2)

Elegantna stanovanja

s 4 sobami in s 3 sobami z udobnimi priključki, se oddajo za termin 1. avgusta t. l.

na Marije Terezije cesti in Novi ulici v I. in III. nadstropju. — Več se izve pri hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (755—15)

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi. (1014—13)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela,

Priznana solidna in točna postrežba.

Vinacet

nova kisova esenca se vsakemu hotelierju in restavratru najtopjeje priporoča. Iz nje narejeni kis je:

1. finega okusa in prijetnega duha,
2. največje konzervirajoče moči,
3. prost bakterij,
4. nepokvarljiv,
5. mnogo ceneji nego kupljeni kis.

Cene: 1/4 literska steklenica za 5—10 litrov kisa K 1.—, 1/2 literska steklenica za 20—40 litrov kisa K 3.—.

Na prodaj v vseh trgovinah z delikatesami, drogerijah in prodajalnicah kolonijalnega blaga.

Prodajalnica v Ljubljani: J. Buzzolini in J. C. Praunsels.

Prva slovanska

C. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljave franco na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (391—32)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

29

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo z vseh njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

29

Postrežba točna. — Cene niske.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah. 29

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove

29 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) (112—30)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Böcnera

vsprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom (1371—4)

F. Skušek, trgovec v Metliki.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr. se dobiva samo (1393—2)

v deželni lekarni pri Mariji pomagaj M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt 11. februarja 1899.

L. Kres, mlekarja.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (1298—3)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Razpis službe.

Na podlagi ukaza c. kr. okrajnega glavarstva Slovenji Gradec z dne 7. julija 1900 št. 10508 je

služba okrožnega zdravnika

za občine: Velenje, Št. Ilj, Št. Janž, Št. Andrej in Škale oddati z letno plačo po 900 K; od okrajnega zastopa Šoštanj pripoznana subvencija pa znaša 600 K; plača kot železniški zdravnik 200 K; drugi gotovi dohodki so še po dogovoru pri bolnišni blagajnah in pri posestniku večjega podjetja v Mislinji.

Prosilci imajo dokazati, da so slovenskega in nemškega jezika zmožni, in da vsem v postavi navedenim lastnostnim zadostujejo.

Prošnje se imajo vlagati do **25. avgusta t. l.** (1457—1)

Okrožni odbor Velenje

dne 18. julija 1900.

Predsednik: Ježovnik.

Vsa luksuz-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborna piva“**.

Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje (589—28)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

Vinko Majdiča v Kranju.

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109. Marije Terezije cesta št. 2. Telefon št. 109.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so **enotno zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštne prosti.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-56)

Preselitev trgovine.

S tem uljudno naznanjam, da sem svojo

trgovino z moko

preselil z Rimske ceste št. 8

na Dunajsko cesto v hotel Grajer (Lozar)

ter prosim vse cenjene dosedanje naročnike in sl. občinstvo, da me počasti s svojimi naročili tudi na novem mestu.

Z odličnim spoštovanjem

Maks Domicelj.

(1447-1)

Bodi lepo ali slabo vreme **vendar je vsako nedeljo in praznik**
KONCERT s PLESOM
v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.

→ Vstop prost. ←

Pri koncertu svira „Mirija“.

K mnogobrojnem obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ognjeslav Kozjek
hišni posestnik in krčmar.

(1406-3)

Izdatna obrt

je izdelovanje likerjev. Vsakdo lahko napravi z uporabo mojih velikokrat premiranih esenčnih specijalit zares dobre in zajamčeno neškodljive likerje in žganja. Ni treba strokovnih znanstij, nobenega truda in nobene zamude časa. — Glede kompletne uredbe takšnega izdelovanja likerjev, za kar ni potreba ne večjega kapitala, niti večjih lokalitet, daje prospekte in pojasnila

Emanuel Allina

(1239-5)

tovarna esenčnih specijalit in etablissement kompletnih uredb za tovarne likerjev
Dunaj II/2, Franzensbrückenstrasse 3.

Najznamenitejša
kolesa kakor:

J. Puch

Meteor

Peugeot

Monarch

Seidel-

Naumann

A. U. Right

ter razni drugi
sistemi.

(868-23)

Francoska Peugeot
kolesa po 140 do 230 gl.

A. Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta.

Najcenejša in najsolidnejša trdka
za nabavo koles (bicikljev)
kakor tudi vseh kole-
sarskih potrebščin.

Cene od 80 gl. in višje.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

29

Zaloga in pisarna.

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov.

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

urur
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budlik in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinjše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 29

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno.

29

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

29